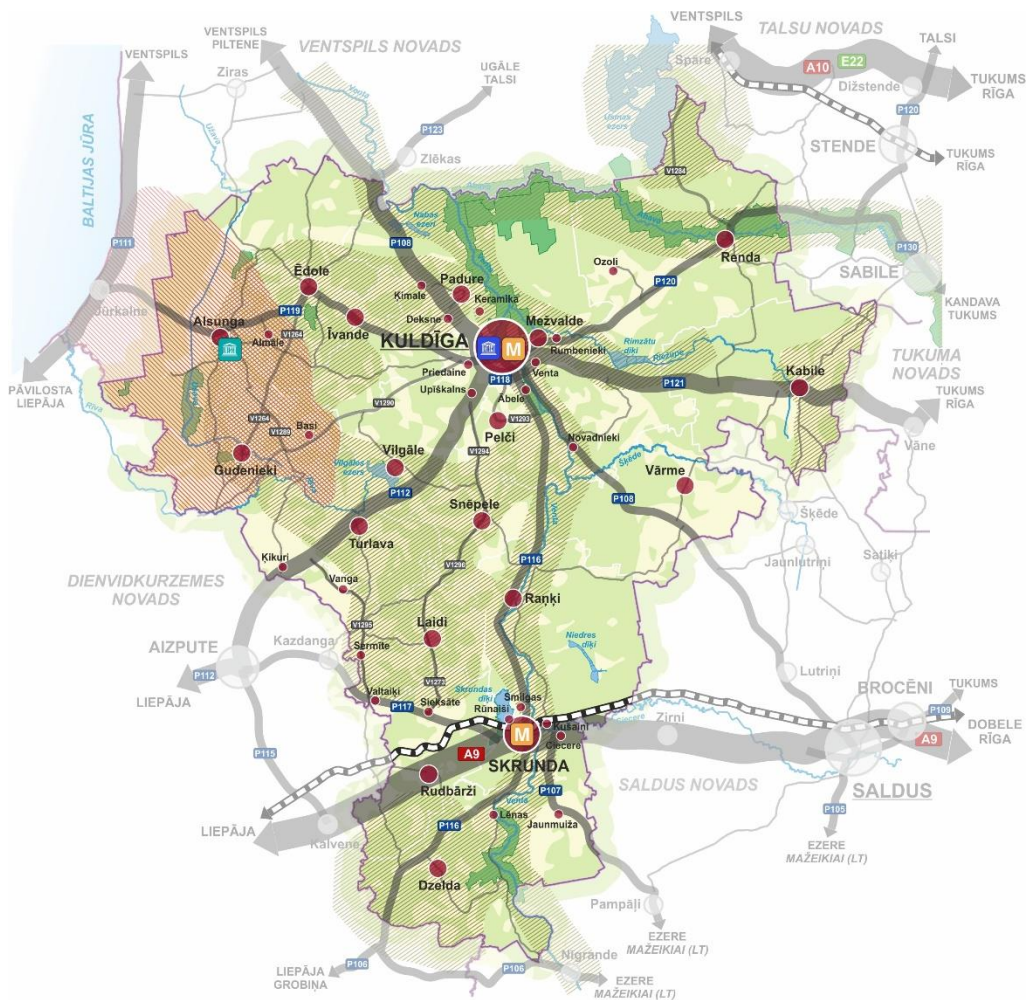

Kuldīgas novada attīstības programma 2022.–2028. gadam Stratēģiskā daļa

Saturs

Ievads.....	2
1. Esošās situācijas kopsavilkums.....	3
2. Stratēģiskā daļa	18
Vidēja termiņa prioritātes	18
Rīcības virzieni un uzdevumi	20
4. Mērķu un rīcības virzienu novērtēšanai vidējā termiņā sasniedzamie rezultāti.....	22
5. Saskaņotība ar citiem teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem.....	26
6. Attīstības plānošanas dokumenta īstenošanas uzraudzības kārtība.....	29

Ievads

Kuldīgas novada attīstības programma 2022.–2028. gadam ir pirmais vidēja termiņa plānošanas dokuments 2021. gada administratīvi teritoriālās reformas ietvaros apvienotajam Kuldīgas novadam. Programmas izstrāde uzsākta sadarbojoties līdzšinējo Kuldīgas Skrundas un Alsungas novadu pašvaldībām, bet izstrādes turpināšana, publiskā apspriešana un apstiprināšana ir 2021. gada 1. jūlijā jaunizveidotās Kuldīgas novada pašvaldības kompetencē. Attīstības programmas izstrādē ir ievēroti šādi attīstības plānošanas un reģionālās attīstības principi:

- Ilgtspējības princips – teritorijas attīstība tiek plānota, lai saglabātu un veidotu esošajām un nākamajām paaudzēm kvalitatīvu vidi, līdzsvarotu ekonomisko attīstību, racionālu dabas, cilvēku un materiālo resursu izmantošanu, dabas un kultūras mantojuma attīstību.
- Pēctecības princips – teritorijas attīstības plānošanas dokuments ir izstrādāts, izvērtējot spēkā esošos attīstības plānošanas dokumentus un to īstenošanas praksi.
- Vienlīdzīgu iespēju princips – nozaru un teritoriālās, kā arī privātpersonu un sabiedrības intereses tiek vērtētas kopsakarībā ar mērķi veicināt attiecīgās teritorijas ilgtspējīgu attīstību.
- Nepārtrauktības princips – teritorijas attīstību tiek plānota nepārtraukti, elastīgi un cikliski, uzraugot šo procesu un izvērtējot jaunāko informāciju, zināšanas, vajadzības un iespējamus risinājumus.
- Atklātības princips – teritorijas attīstības plānošanā un dokumentu izstrādē ir iesaistīta sabiedrība un nodrošināts informācijas un lēmumu pieņemšanas atklātums.
- Integrētas pieejas princips – ekonomiskie, kultūras, sociālie un vides aspekti ir saskaņoti, atsevišķu nozaru intereses ir koordinētas, teritoriju attīstības prioritātes ir saskaņotas visos plānošanas līmeņos, sadarbība ir mērķtiecīga, un tiek novērtēta plānoto risinājumu ietekme uz apkārtējām teritorijām un vidi.
- Daudzveidības princips – teritorijas attīstība tiek plānota, ņemot vērā dabas, kultūrvides, cilvēku un materiālo resursu un saimnieciskās darbības daudzveidību.
- Savstarpējās saskaņotības princips – teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrāde noris, tos savstarpēji saskaņojot un izvērtējot citos teritorijas attīstības plānošanas dokumentos noteikto.

Kuldīgas novada attīstības programmu veido četras sadaļas:

1. **Esošās situācijas analīzes kopsavilkums**, kurā ir raksturoti galvenie situāciju raksturojošie fakti, attīstības tendences, problēmas un nepieciešamie risinājumi 12 nozarēs.
2. **Stratēgiskā daļa**, kurā ir ietverts esošās situācijas kopsavilkums, SVID analīze, atspoguļotas ilgtermiņa attīstības stratēģijā definētās ilgtermiņa prioritātes un stratēģiskie mērķi, norādītas vidēja termiņa attīstības prioritātes, rīcības virzieni, uzdevumi, kā arī vidējā termiņa sasniedzamie rezultāti. Stratēģiskajā daļā ir pamatota vidēja termiņa prioritāšu un rīcības virzienu atbilstība augstāk stāvošiem teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem, kā arī norādīta to savstarpējā sasaiste. **Stratēģiskajā daļā ir noteikta arī attīstības plānošanas dokumenta īstenošanas uzraudzības kārtība**, ietverot informāciju par uzraudzības ziņojuma sagatavošanas periodiskumu, analizējamajiem rezultativajiem rādītājiem.
3. **Rīcību un investīciju plāns**, kas ir definēts septiņu gadu periodam, tajā norādot darbības un projektus, atbildīgos izpildītājus, īstenošanas periodu, finansējuma apjomu un avotus, kā arī iznākuma rādītājus, atbilstību Nacionālajam attīstības plānam un Kurzemes plānošanas reģiona attīstības programmai. Rīcību un investīciju plānā norādīta darbību un projektu sasaiste ne vien ar uzdevumiem un rīcības virzieniem, bet arī ar vidēja termiņa prioritātēm.
4. **Pārskats par sabiedrības līdzdalības pasākumiem**, kurā ir sniegta informācija par visām sabiedrības līdzdalības aktivitātēm (tematiskajām darba grupu diskusijām, aptauju, publiskās apspriešanas rezultātiem).

Kuldīgas novada attīstības programmu 2022.–2028. gadam izstrādāja Kuldīgas novada pašvaldība sadarbībā ar personu apvienību SIA "AC Konsultācijas", SIA "Konsorts" un tās piesaistīto apakšuzņēmēju SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment", iesaistot iedzīvotājus un nozaru ekspertus.

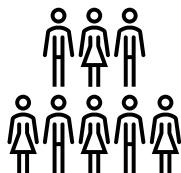
1. Esošās situācijas kopsavilkums

Nodaļā ir raksturoti galvenie secinājumi no veiktās esošās situācijas analīzes 12 nozarēs, nodaļas noslēgumā ir sniegti SVID analīzes rezultāti.

JOMA

GALVENIE SECINĀJUMI

DEMOGRĀFIJA

Kuldīgas novadā 2021. gada sākumā dzīvoja 27736 iedzīvotāji, kas ir 1,54% no visiem Latvijas iedzīvotājiem. Kuldīgas pilsētā dzīvoja 10109 iedzīvotāji, Skrundas pilsētā – 1906. Kopš 2017. gada sākuma iedzīvotāju skaits novada teritorijā ir samazinājies par 1836 iedzīvotājiem jeb 6,2%. Kuldīgas pilsētā iedzīvotāju skaits šajā periodā ir samazinājies par 3,7%, Skrundas pilsētā – par 3,8%. Arī visos novada pagastos ir vērojams iedzīvotāju skaita kritums.

2021. gadā sākumā 17401 jeb 63% novada iedzīvotāju bija darbspējas vecumā, 6126 jeb 22% – virs darbspējas vecuma un 4209 jeb 15% līdz darbspējas vecumam. Demogrāfiskās slodzes līmenis bijušajā Kuldīgas novadā ir 584, Alsungas novadā – 615, Skrundas novadā – 638. Vidēji Latvijā šis rādītājs ir 616, Kurzemes reģionā – 635. Visās apskatītajās teritorijās iedzīvotāju skaits virs darbspējas vecuma būtiski pārsniedz iedzīvotāju skaitu līdz darbspējas vecumam, kas liecina par iedzīvotāju novecošanos.

Gan iedzīvotāju dabiskais pieaugums, gan migrācijas saldo Kuldīgas novada teritorijā kopš 2016. gada ir negatīvi, 2021. gadā attiecīgi –203 un –172. Nelabvēlīgā demogrāfiskā situācija un negatīvās migrācijas tendences, neļaus izvairīties no tālākas depopulācijas. Sagaidāms, ka 2030. gadā novadā dzīvos 23759 iedzīvotāji, t.i., par 14,3% mazāk nekā 2021. gada sākumā.

PRIEKŠLIKUMI RĪCĪBĀM:

- Sniegt atbalstu ģimenēm ar bērniem, lai palielinātu dzimstību un veicinātu ģimeņu izvēli dzīvot Kuldīgas novadā.
- Veidot pievilcīgus dzīves apstākļus novadā, lai negatīvo migrācijas saldo veidotu pozitīvu.

IZGLĪTĪBA

Izglītības piedāvājums Kuldīgas novadā tiek īstenots visās četrās izglītības pakāpēs (pirmsskolas izglītība, pamatzglītība, vidējā izglītība, augstākā izglītība) un visos trijos izglītības veidos (vispārējā izglītība, profesionālā izglītība, akadēmiskā izglītība).

Kuldīgas novada izglītības iestāžu tīklu 2021./2022. mācību gada sākumā veido 28 izglītības iestādes: 6 pirmsskolas izglītības iestādes (tai skaitā 1 privātā), 1 sākumskola, 9 pamatskolas (tai skaitā 1 pamatskola – attīstības centrs un 1 privātā pamatskola), 5 vidusskolas, divas profesionālās izglītības iestādes, 4 profesionālās ievirzes izglītības iestādes, viena interešu izglītības iestāde un viena augstākās izglītības iestādes filiāle. Vislielākais izglītības iestāžu skaits ir bijušajā Kuldīgas novadā – 21.

2020. gadā Kuldīgas novadā kopā bija 1834 bērni līdz sešu gadu vecumam. Vērtējot pirmsskolas vecuma bērnu iesaisti pirmsskolas izglītības iestādēs Kuldīgas novadā 2020./2021. mācību gadā, secināms, ka 73% bērnu apmeklē pirmsskolas izglītības iestādes.

Bērnu skaitam Kuldīgas novadā, kas atbilst pamatzglītības ieguves vecumam, ir tendence samazināties, un vienlaikus tas nozīmē arī mazāku pieprasījumu nākotnē vispārējās vidējās izglītības pakalpojuma pieprasījumam. Demogrāfiskās prognozes un esošais skolu, īpaši vidusskolu klašu piepildījums Kuldīgas novadā norāda, ka esošais skolu tīkls netiek racionāli izmantots.

Kuldīgas novadā darbojas viena Izglītības un zinātnes ministrijas pakļautības profesionālās izglītības iestāde PIKC Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikums. Profesionālās izglītības programmas piedāvā arī Kuldīgas novada speciālās izglītības iestāde, kura īsteno speciālo izglītību skolēniem ar īpašām vajadzībām – Viduskurzemes pamatskola – attīstības centrs.

Kuldīgā darbojas viena augstākās izglītības iestāde – Latvijas Universitātes Kuldīgas filiāle un ir plašs pieaugušo izglītības piedāvājuma spektrs, ko veido valsts un pašvaldības iestādes, nevalstiskās organizācijas un privātais sektors.

PRIEKŠLIKUMI RĪCĪBĀM:

- Sabalansēt vispārējās izglītības pakalpojumu piedāvājumu Kuldīgas novadā ar sociāli – ekonomisko attīstību.
- Pilnveidot izglītības iestāžu infrastruktūru un materiāli tehnisko bāzi, veicot mērķtiecīgus ieguldījumus to atjaunošanā, labiekārtošanā un aprīkošanā.
- Nodrošināt kvalitatīvas un mūsdienu prasībām atbilstošas pirmsskolas izglītības apguves izvēles iespējas.
- Izveidot metodiskā atbalsta sistēmu Kuldīgas novada skolotājiem kvalitatīvai jaunā saturu ieviešanai un iekļaujošās izglītības nodrošināšanai, pedagogu profesionālo prasmju, tai skaitā IT prasmju pilnveidošanai.
- Izveidot jauno pedagogu piesaistes sistēmu.
- Izveidot karjeras izglītības sistēmu, novēršot to, ka uz karjeras izglītību orientētās darbības noris tikai projekta ietvaros.
- Izveidot iekļaujošās izglītības sistēmu.
- Attīstīt interešu izglītības piedāvājumu.
- Attīstīt profesionālās izglītības piedāvājumu sasaistē ar darba tirgus pieprasījumu.
- Izveidot vienotu novada mūžizglītības rīcības programmu.
- Sasaistīt augstākās izglītības programmu piedāvājumu ar novada nepieciešamībām un novada attīstības mērķiem.

VESELĪBAS APRŪPE

Ģimenes ārstu prakšu un feldšerpunktu izvietojums kopumā ir vienmērīgs. Aptieku pārklājums novadā ir nevienmērīgs. Aptieku trūkums izteikti novērojams novada ziemeļu daļā. Izaicinājums novadā ir diennakts aptiekas neesamība.

Attiecībā uz zobārstniecību, nozīmīgākā problēma patlaban ir dežurējošā zobārsta trūkums novadā, kas varētu sniegt palīdzību iedzīvotājiem akūtās situācijās, kā arī zobārstniecības pakalpojumu nepieejamība guļošajiem pacientiem, kuri paši nevar doties saņemt pakalpojumu zobārstniecības praksē. Šo problēmu novēršanā ir nepieciešami steidzami risinājumi.

Ambulatoro pakalpojumu klāsts novadā vērtējams kā plašs, pamatā pakalpojumi pieejami Kuldīgas pilsētā. Nozīmīgākais pakalpojumu sniedzējs ir Kuldīgas slimnīca. Svarīgākais izaicinājums ambulatoro pakalpojumu jomā ir gaidīšanas laiks,

īpaši uz nefrologa, rehabilitologa un audiologopēda konsultācijām, magnētisko rezonansi, vairogdziedzera un vēdera dobuma ultrasonogrāfiju, kā arī datortomogrāfiju un fizioterapiju, kā arī paliatīvās aprūpes pakalpojuma nepieejamība.

Veselīga dzīvesveida praktizēšana un sportošana ikdienā ir saistīta ar sporta infrastruktūras un pakalpojumu pieejamību. Plašākas fizisko aktivitāšu iespējas koncentrējas Kuldīgas pilsētā, Alsungā, Skrundā, t.i., bijušajos administratīvajos centros, kā arī mazākās apdzīvotās vietās ap šiem centriem (Ēdolē, Kabilē, Vārmē, Vilgālē, Sieksātē, Rudbāržos, Dzeldā un Nīkrācē). Secināms, ka bijušajā Kuldīgas novadā sporta infrastruktūras izvietojums ir vienmērīgs, bet ne tik blīvs. Attiecīgi visblīvākais izvietojums ir bijušajā Skrundas novadā. Šajās vietās ir pieejama iekštelpu sporta infrastruktūra, kuru papildina arī brīvpieejas āra infrastruktūra un to būtu nepieciešams attīstīt. Jāuzsver, ka būtiska loma iedzīvotāju iesaistei sportiskās aktivitātēs ir sporta organizatoriem, kuri līdz šim ir darbojušies pagastu līmenī. Šādu pieeju būtu vēlamas īstenot arī turpmāk, stimulējot iedzīvotājus ikdienā veikt dažādas fiziskās aktivitātes. Sabiedrības veselībā otra nozīmīga komponente ir psihiskā veselība. Esošās aktivitātes šajā jomā ir nepietiekami attīstītas, jo uzsvars ir likts uz fiziskās aktivitātes veicināšanu. Sabiedrības pārstāvji norāda uz nepieciešamību uzlabot arī iedzīvotāju psihisko veselību.

PRIEKŠLIKUMI RĪCĪBĀM:

- Turpināt pašvaldības atbalsta programmu veselības aprūpes speciālistu piesaistei visos veselības aprūpes līmeņos.
- Attīstīt aptieku pakalpojumu pie ģimenes ārstu praksēm lauku teritorijā, kur to šobrīd nav.
- Izvērtēt sabiedriskā transporta pārvadājumu kustības grafiku un piemērot to iedzīvotāju vajadzībām, lai personai saprātīgā laikā būtu iespējams nokļūt uz/no veselības aprūpes pakalpojuma saņemšanas vietas. Rast risinājumu individualizēta transporta pārvadājumiem, īpaši vēlās vakara stundās, nokļūšanai no slimnīcas uz mājām. Sagaidāms, ka pieprasījums pēc šāda pakalpojuma pieaugs, jo iedzīvotāju skaita samazināšanās dēļ sabiedriskā transporta pārvadājumi lauku teritorijās kļūs aizvien retāki.
- Nodrošināt iespēju guļošajiem pacientiem saņemt zobārstniecības pakalpojumus.
- Ņemot vērā Kuldīgas slimnīcas pieejamos resursus, attīstīt paliatīvās aprūpes pakalpojumu, jo tas ir nozīmīgs gan Kuldīgas novada iedzīvotājiem, gan Kurzemes reģiona iedzīvotājiem.
- Sakārtot adrešu reģistru, sniegt aktuālo informāciju par autoceļiem, lai mazinātu tos gadījumus, kad NMPD kavējas sasniegt galamērķi ceļu neesamības vai sliktā stāvokļa dēļ un nespējot atrast konkrēto adresi.
- Paplašināt un labiekārtot dabas takas pastaigām, skriešanai, attīstīt ritenbraucēju ceļņus, izvietot basketbola grozus, futbola vārtus, volejbola tīklus u.c. sporta inventāru pilsētas un ciematu dzīvojamo māju iekšpagalmos, ierīkot ziemas slēpošanas distanču trasi, labiekārtot peldēšanas vietas ciematos, lai veicinātu iedzīvotāju fiziskās aktivitātes.
- Attīstīt uz sabiedrības psihisko veselību vērstus pasākumus.

SOCIĀLĀ AIZSARDZĪBA

Kuldīgas novada sociālā dienesta sniegto sociālo palīdzību 2020. gadā ir saņēmušas 2400 personas ģimenēs, kas ir 8% no novada iedzīvotāju skaita. Kopā sociālajai palīdzībai 2020. gadā novadā tika izlietoti 0,54 milj. EUR. Gan sociālo palīdzību saņēmušo personu skaits, gan tai izlietotie līdzekļi Kuldīgas novadā pēdējo gadu laikā ir samazinājušies.

Kuldīgas novadā 2020. gadā sociālos pakalpojumus saņēma 834 personas, sociālajiem pakalpojumiem tika izlietoti 0,97 milj. EUR jeb 1170 EUR uz vienu sociālā pakalpojuma saņēmēju. Gan sociālo pakalpojumu saņēmēju skaits, gan sociālajiem pakalpojumiem izlietoto līdzekļu apjoms Kuldīgas novadā pēdējo gadu laikā ir pieaudzis.

2020. gadā 15% klientu sociālos pakalpojumus saņēma institūcijā, atlikušie 85% saņēma sabiedrībā balstītos sociālos pakalpojumus. Kuldīgas novadā ir labi attīstīti sabiedrībā balstīti sociālie pakalpojumi, pozitīvi novērtējams, ka vairāku nozīmīgu pakalpojumu attīstība ir uzsākta un turpinās – grupu māju izveide, dienas aprūpes centru ar specializētajām darbnīcām izveide Kuldīgā un Nīkrāces pagastā. Sociālo pakalpojumu attīstība ir nepieciešama arī turpmāk, īpaši domājot par tādām grupām kā seniori un personas ar antisociālu uzvedību.

Sociālā darba speciālistu skaits uz 1000 iedzīvotājiem Kuldīgas novadā ir vērtējams kā likumam atbilstošs, tie ir 33 speciālisti jeb 1,17 speciālisti uz 1000 iedzīvotājiem. Ņemot vērā pakalpojumu attīstību, sagaidāms, ka nākotnē pieaugs nepieciešamība pēc papildu sociālā darba speciālistiem, jau šobrīd ir konstatēta nepieciešamība pēc papildu speciālistiem darbam ar ģimenēm ar bērniem. Galvenais izaicinājums ir spēja piesaistīt speciālistus ar atbilstošu profesionālo kvalifikāciju zemā atalgojuma un profesijas prestiža dēļ. Pozitīvi šajā kontekstā minama jaunuzsāktā pašvaldības atbalsta iniciatīva – stipendiju programma pēdējā gada sociālā darba studentiem.

PRIEKŠLIKUMI RĪCĪBĀM:

- Attīstīt, dažādot sabiedrībā balstītos sociālos pakalpojumus, īpaši:
 - turpināt darbu pie Kuldīgā un Nīkrāces pagastā uzsākto grupu māju izveides personām ar GRT;
 - turpināt darbu pie daudzfunkcionālu dienas aprūpes centru un specializēto darbnīcu pakalpojuma izveides personām ar GRT;
 - attīstīt ģimenes asistenta pakalpojumu;
 - attīstīt grupu mājas konceptam līdzīgu pakalpojumu personām ar antisociālu uzvedību, t.sk. personām, kuras ir atgriezušās no ieslodzījuma, lai atbalstītu tās jaunas, patstāvīgas dzīves uzsākšanai;
 - attīstīt ģimeniskai videi pietuvinātus senioru namus, kuros, nodrošinot nepieciešamo atbalstu aprūpē, tiktu radīti piemēroti un patīkami apstākļi senioru dzīvei sabiedrībā; nodrošināt aprūpi un cita veida atbalstu senioriem viņu pašreizējās dzīvesvietās;
 - turpināt attīstīt un paplašināt jau ieviesto mentora pakalpojumu dažādām sabiedrības grupām (sadzīvīsku jautājumu risināšanai, personas izglītošanai, motivēšanai u.c.);
 - Izvērtēt iespēju attīstīt mobilus sociālos pakalpojumus, kurus attālākās lauku teritorijās dzīvojošie varētu saņemt dzīvesvietās.
- Nodrošināt vides pieejamību sociālo pakalpojumu sniedzošajām iestādēm bijušā Skrundas un Alsungas novada teritorijā.
- Turpināt sociālā darba speciālistu kvalifikācijas celšanu, nodrošināt supervīzijas un atbalstu speciālistiem, lai mazinātu viņu izdegšanas risku. Turpināt jaunuzsākto stipendiju programmu sociālā darba speciālistu piesaistei, attīstīt citus atbalsta veidus.

KULTŪRA

Iedzīvotāju un iesaistīto pušu vērtējumā kultūras dzīve ir piesātināta, daudzveidīga un intensīva, piedāvājums nodrošināts dažādām mērķa grupām (vecuma, dzimuma, gaumes un dzīves vietas). Tomēr kultūras piedāvājumu ir iespēja uzlabot un dažādot, īpaši attiecībā uz jauniešu segmentu un profesionālās mākslas piedāvājumu.

Bibliotēku telpiskais izvietojums Kuldīgas novadā ir vienmērīgs, mazākos apdzīvotos centros bibliotēkai ir nozīme arī kā vietējās kopienas saskarsmes centram un pakalpojumu centram. Kopš 2015. gada vērojama pakāpeniska gan aktīvo lietotāju, gan fizisko apmeklējumu samazināšanās tendence, īpaši bērnu un jauniešu līdz 18 gadiem vidū.

Jaunizveidotā Kuldīgas novada 15 kultūras centri atrodas dažāda lieluma apdzīvotās vietās un to loma ir atšķirīga. Mazākos apdzīvotos centros to galvenā loma ir nodrošināt iedzīvotājiem iespēju izpausties dažādos amatierkolektīvos un citās līdzdalības formās, veicināt nemateriālā kultūras mantojuma, tai skaitā dziesmu un deju svētku tradīcijas saglabāšanu un pārmantojamību. Šajos centros retāk kā lielākos apdzīvotos centros tiek nodrošināts regulārs un daudzveidīgs kultūras pasākumu klāsts.

Kultūras centru infrastruktūra jaunizveidotajā novadā ir samērā dažāda. Pēdējo desmit gadu ieguldījumi kultūras centru infrastruktūras sakārtošanā ir ļāvuši rekonstruēt aptuveni trešdaļu no kopējā skaita, bet uzlabojumi nepieciešami arī pārējos, īpaši tajos, kuri atzīti kā cilvēkiem bīstami objekti. Brīvdabas estrāžu skaits ir gandrīz tik pat liels kā kultūras centru skaits. Arī daļā šo kultūrvietu nepieciešama rekonstrukcija, jo vide ir fiziski un morāli novecojusi.

Līdzšinējie ieguldījumi muzeju nozarē ir radījuši spēcīgu pamatu kultūras mantojuma saglabāšanai, pastāvīgai izpētei un plašu informatīvu apjomu mantojuma popularizēšanai sabiedrībā. Akreditētajam Kuldīgas novada muzejam ir viens no lielākajiem un bagātākajiem muzeja krājumiem Kurzemē.

Novads izceļas ar daudzveidīgu, unikālu kultūras un dabas mantojumu, kas ir nacionāli un starptautiski atzīts, tai skaitā UNESCO, Latvijas kultūras kanona, Latvijas Nemateriālā mantojuma kultūras saraksta vērtības un Valsts aizsargājami kultūras pieminekļi.

Nozīmīgākais kultūras pieminekļu skaits ir Kuldīgas pilsētā, t.i., vislielākā dažādu laikmetu kultūras pieminekļu koncentrācija, kā arī Kuldīgas vecpilsēta kā pilsētībūvniecības piemineklis. Kuldīgas vecpilsēta Ventas senlejā ir Latvijas nacionālajā UNESCO mantojuma vietu sarakstā. Arī suitu kultūrtelpa ir iekļauta UNESCO nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā.

Ir plānots uzsākt kuršu ķoniņu kultūrvēsturiskā Ķoniņciema kultūrvides atjaunošanu un izveidot jaunu kultūrtūrisma objektu – kuršu ķoniņu kultūrvēsturiskā mantojuma centru – etnogrāfisku sētu, jo šī mantojuma apzināšanai piemīt nozīmīgs potenciāls jauna Kuldīgas novada kultūrtūrisma produkta attīstībai.

Vēsturiskajiem stāstiem, kopīgajam kultūras mantojumam, saiknei ar dažādām novada vietām un kultūrainavu ir liela nozīme iedzīvotāju identitātes stiprināšanā un vietas piederības sajūtas veicināšanā. Administratīvi teritoriālās pārmaiņas radījušas iedzīvotājos apjukumu, brīžiem pat pretestību.

PRIEKŠLIKUMI RĪCĪBĀM:

- Dažādot mākslas un kultūras piedāvājumu, mērķtiecīgi to veidojot dažādām mērķa grupām un attīstot dažāda mēroga inovatīvas mākslas un kultūras aktivitātes. Attīstīt jaunizveidotā novada identitāti stiprinošus kultūras pasākumus, kā arī starptautiska mēroga un digitāla satura pasākumus.
- Ar mērķi saglabāt esošo kultūras institūciju teritoriālo pārklājumu un kultūras pakalpojumu pieejamību iedzīvotājiem, plānot līdzsvarotu kultūras centru noslodzi un attīstīt bibliotēkas kā vietējās kopienas centrus.
- Veidot iekļaujošu kultūras nozares pārvaldības modeli, starpinstitucionālo sadarbību.
- Veicināt kvalificētu kultūras nozares profesionāļu piesaisti un stiprināt kultūras institūciju darbinieku mūžizglītības procesus.
- Nodrošināt kultūras mantojuma (īpaši UNESCO) saglabāšanu un ilgtspējīgu attīstību.
- Stiprināt kultūras instrumentālo lomu vietējo kopienu identitātes stiprināšanai un novada attīstības un zīmolvēstības mērķu sasniegšanai (vēlmei lepoties ar savu novadu, būt atvērtiem attīstībai, neveidot izslēdzošas identitātes mazajās kopienās "ignorējot svešos").
- Izmantot publiskos kultūras pasākumus tūrisma attīstībai, precīzi tos segmentējot prioritārajiem tirgiem, primāri izvērtējot vietējo kopienu ieguvumus.

SPORTS

Kuldīgas novadā vislabākais sporta infrastruktūras nodrošinājums ir Kuldīgā, bet pārējos novada centros un pagastos ir nepieciešami uzlabojumi gan esošajā sporta infrastruktūrā, gan ir nepieciešamība pēc papildus sporta infrastruktūras (Skrundā, Alsungā, Nīkrācē). Izglītības iestāžu sporta infrastruktūra vairumā gadījumu netiek pietiekami noslogota pēc mācību procesa beigām. Visā novadā aktuāli regulāri uzturēt un atjaunot āra sporta infrastruktūru. Attiecībā uz infrastruktūru, sporta skolu pārstāvjiem aktuāls ir jautājums par atbilstošu sporta infrastruktūras izmantošanu, t.i., situācijās, kad sporta skolai paredzēto infrastruktūru izmanto arī citi interesenti, tiem ne vienmēr ir zināšanas par saudzīgu, atbilstošu ekspluatāciju.

Sporta skolas būtiskākie problēmjasautājumi ir saistīti ar inventāra novecošanos, kas vairs neatbilst aktuālajām vajadzībām, nepieciešamību pēc papildus motivācijas mehānismiem treneriem, nepietiekama finansējuma treniņu nometņu nodrošināšanai ārpus Latvijas labākajiem sporta skolu audzēkņiem (pēc 16 gadu vecuma).

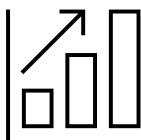
Nozīmīga problēma ir zemā bērnu un jauniešu vēlme fiziski kustēties, nodarboties ar sportiskām aktivitātēm. Kā risinājumu darba grupas pārstāvji piedāvāja attīstīt interešu izglītības piedāvājumu sporta jomā, kas patlaban ir ar vismazāko finansējumu un ar vājāko piedāvājumu, salīdzinoši ar pārējo interešu izglītības piedāvājumu.

PRIEKŠLIKUMI RĪCĪBĀM:

- Attīstīt sadarbību ar sporta klubiem, sporta NVO, lai piesaistītu papildu finansējumu sporta skolas inventāra un citu vajadzību nodrošināšanai.
- Ieviest motivācijas programmu sporta skolas treneriem.
- Rast iespējas nodrošināt treniņu nometnes ārpus Latvijas sporta skolas audzēkņiem ar izciliem sasniegumiem.
- Uzlabot A. Grundmaņa stadiona infrastruktūru Kuldīgā, rekonstruējot futbola laukumu un labiekārtojot teritoriju.

- Rekonstruēt Kuldīgas 2. vidusskolas sporta laukumu, izveidojot sporta spēļu laukumu, kas pieejams skolēniem un iedzīvotājiem.
- Paplašināt sporta bāzi Skrundā pie izglītības iestādes un Alsungā, rekonstruēt Skrundas, Alsungas stadionus, nodrošināt sporta bāzi Nīkrācē florbola attīstībai.
- Regulāri uzturēt un atjaunināt esošās āra sporta bāzes un precizēt atbildības.
- Novada ietvaros pārskatīt un efektīvizēt sporta infrastruktūras noslodzi.
- Veikt organizatoriska rakstura darbu, sakārtojot āra sporta infrastruktūras izmantošanas grafiku vasarās, nometņu laikā, kā arī īstenot vietējo iedzīvotāju informēšanu par sporta infrastruktūras izmantošanu.
- Ieviest amatiera sporta dalībnieku informēšanu/instruēšanu par ilgtspējīgu, saudzējošu sporta infrastruktūras izmantošanu.
- Pārskatīt un uzlabot sporta organizatoru darba sniegumu pagastos, īpaši vietās, kur nav izglītības iestādes.
- Pilnveidot sportisku aktivitāšu iespējas, piedāvājumu apdzīvotās vietās, īpaši vietās, kur nav izglītības iestādes.
- Dažādot un meklēt katrai mērķa grupai individuālus risinājumus sportisko aktivitāšu piedāvājumam un iesaistes palielināšanai.
- Veidot plašāku interešu izglītības piedāvājumu sportisku aktivitāšu jomā, līdzsvarojot kopējo interešu izglītības piedāvājumu.
- Paplašināt sportisko aktivitāšu iespējas pagastos uz vietas.
- Veicināt cilvēku ar īpašām vajadzībām iesaisti sporta aktivitātēs, pielāgojot gan sporta infrastruktūru, gan paplašinot iespējas pilnvērtīgai un efektīvai līdzdalībai sportā.
- Izmantot sporta infrastruktūru un publiskos pasākumus tūrisma veicināšanai un viesu piesaistei novadam.

EKONOMIKA

Kuldīgas novada kopējā pievienotā ekonomiskā vērtība (PEV) 2017. gadā sasniedza 81,05 milj. EUR (0,62% no Latvijas kopējās PEV) jeb aptuveni 2,79 tūkst. EUR uz 1 Kuldīgas novada iedzīvotāju. Vadošās nozares novadā 2017. gadā bija apstrādes rūpniecība (23,4% no PEV), mazumtirdzniecība un vairumtirdzniecība (20,9%), lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība (15,9%) un būvniecība (8,0%), kas kopumā veidoja 68,2% no Kuldīgas novada ekonomikas.

Izmitināšanas un ēdināšanas (tūrisms) nozare 2017. gadā radīja pievienoto vērtību aptuveni 2,0 milj. EUR vērtībā, jeb aptuveni 2,5% no Kuldīgas novada ekonomikas. Kuldīgas novads ir starp pieprasītākajiem un eksportspējīgākajiem tūrisma galamērķiem Latvijā. Viesmīlības pieprasījums sezonāli svārstās, ietekme ir izteikta lauku tūrismā un tuvāk piekrastei. Augstākā naktsmītnu noslodze ir vērojama vasaras sezonā, kad gultasvietu noslodze atsevišķos mēnešos (parasti jūlijā un augustā) var pārsniegt 40% no maksimālās teorētiskās kapacitātes, tomēr kopumā gultasvietu noslodze naktsmītnēs Kuldīgas novadā ir vērtējama kā zema.

Kuldīgas novads, pateicoties dabas parādībām (piemēram, zivju lēkšana pār Rumbu, rudenīgi ainaviskie skatu punkti un vietas) un Kuldīgas vecpilsētas šarmam, ziemas mēnešos ir spējis izlīdzināt tūrisma sezonālītāti gada griezumā. Vasaras mēnešos naktsmītnu noslogojums pārsniedz vairāk kā 60% no maksimālās kapacitātes. Gultasvietu noslodze Kuldīgas

novadā vērtējama kā vidēja. Kuldīgas novadā ir pieejams plašs un kvalitatīvs ēdināšanas pakalpojumu piedāvājums, kas būtiski piesaista tūristus no Kurzemes un pat Latvijas ne vien vasaras mēnešos, bet arī pārējos gadalaikos.

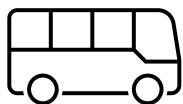
Uz 2020. gada 31. decembri bezdarbnieku īpatsvars Kuldīgas novadā sasniedza 6,8% no darbaspējīgo vecuma. Pēdējo 5 gadu laikā situācijā bezdarba jomā ir bijusi relatīvi stabila un pieaugums 2020. gadā un 2021. gada sākumā ir saistāms gan ar COVID-19 pandēmijas ierobežošanas pasākumiem, gan ar sezonāliem faktoriem.

Strādājošo darba samaksas līmenis Kuldīgas novadā 2020. gadā sasniedza 811 EUR mēnesī. Negatīvs aspekts ir tas, ka vidējais atalgojums Kuldīgas novadā aug lēnāk nekā vidēji Latvijā. Ja arī turpmāk pieaugs ienākumu plaisa starp Kuldīgas novadu un lielākajiem attīstības centriem Kurzemē un Latvijā kopumā, tad pastāv risks, ka saglabāsies negatīvais migrācijas saldo procesi aizvien turpināsies.

PRIEKŠLIKUMI RĪCĪBĀM:

- Uzlabot investoru piesaistes aktivitātes un industriālo teritoriju attīstību Kuldīgas novadā. Tas radītu lielāku konkurenci par darbaspēku, kas ir priekšnoteikums gan nodarbinātības uzlabošanai, gan vidējā atalgojuma pieaugumam. Tāpat tas sniegtu būtisku ieguldījumu svārstmigrācijas procesu, kā arī ekonomiskās migrācijas samazināšanā.
- Stimulēt līdzsvarotu ekonomisko attīstību visā Kuldīgas novadā, jo esošās situācijas analīzē tika konstatēts, ka Kuldīgas novadā ekonomiskā aktivitāte pamatā koncentrējās tikai Kuldīgā, Skrundā un pagastos, kuri robežojas ar šīm pilsētām.
- Turpināt atbalsta programmas mikro un mazajiem uzņēmumiem.
- Turpināt kopējā tūrisma piedāvājuma veidošanu un paplašināšanu, lai veicinātu tūristu ilgāku uzturēšanos Kuldīgas novadā.
- Veicināt tūrisma pieprasījumu novadā, kāpināt tūrisma nozarē un saistītajās jomās esošo uzņēmumu konkurētspēju, kvalitāti un starptautiskumu, jaunu uzņēmumu veidošanos.
- Veicināt vietējo ražojumu (produktu) iekļaušanos kompleksajos tūrisma pakalpojumos, racionālu sadarbību. Izmantot tūrisma vietas pievilcības akcentēšanai novada zīmolvēstībi un daudzveidīgo piedāvājumu vietējo kopienu dzīves kvalitātes veicināšanai.

TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRA UN MOBILITĀTE

Kuldīgas novadā ir izveidojies ļoti labs autoceļu infrastruktūras tīklojums, tomēr liela daļa novada pašvaldības un valsts vietējo ceļu un ielu ir sliktā stāvoklī. Tiek novērots, ka ceļu un ielu stāvoklis pasliktinās. Tomēr valsts reģionālo autoceļu stāvoklis gadu no gada uzlabojas, ņemot vērā ERAF un KF investīcijas reģionālo autoceļu tīkla sakārtošanā. Gājēju un velo infrastruktūras Kuldīgas novadā nav pietiekami attīstīta – velosatiksmes infrastruktūras garums kopā ir vien 4,91 km.

Pēdējās piecgades tendence ir elektroautomašīnu parādīšanās tirgū. Pirmie elektroauto Kuldīgas novadā reģistrēti 2014. gadā, bet uz 2020. gada 1. janvāri kopskaitā reģistrēti vien 10 elektroauto. Novadā uzstādītas divas 50kW jaudas publiski pieejamas ātrās elektrouzlādes stacijas – Kuldīgas un Skrundas pilsētā, tās apkalpo CSDD. Kuldīgas novada teritorijā patlaban nav pieejama neviena privātā operatora publiskās piekļuves elektrouzlādes stacija.

Sabiedriskā transporta pakalpojumi Kuldīgas novadā tiek nodrošināti tālsatiksmes un novada pārvadājumu formā, tie tiek organizēti galvenokārt ar autotransportu, patlaban vilciena loma novada savienotībā ar galvaspilsētu un nozīmīgākajiem Kurzemes reģiona centriem ir neievērojama (divi vilcienpāri nedēļā). Novadā ir trīs galvenie sabiedriskā transporta mezgli (reģionālas nozīmes mobilitātes punkti) – Kuldīgas autoosta, Skrundas autoosta un Skrundas dzelzceļa stacija. Kopumā sabiedriskā transporta nodrošinājums novadā ir apmierinošs. Labs sabiedriskā transporta nodrošinājums ir ar galvaspilsētu Rīgu un kaimiņu novadiem, tai skaitā Kurzemes reģiona valstspilsētām Liepāju, Saldu, Talsiem, Tukumu, Ventspili. Savienotība nav nodrošināta ar Dienvidkurzemes novada tuvākajiem attīstības centriem Priekuli un Vaiņodi, kā arī ar Ventspils novada Jūrkalni.

PRIEKŠLIKUMI RĪCĪBĀM:

- Pabeigt valsts autoceļu tīkla pārbūvi (reģionālo autoceļu tīklā).
- Pārskatīt valsts vietējo autoceļu un pašvaldības autoceļu tīklu (reģionālo autoceļu tīkla iespējama paplašināšana vai vietējo autoceļu tīkla pārņemšana), piemēram, izstrādājot Kuldīgas novada ilgtspējīgas un multimodālas mobilitātes plānu.
- Attīstīt valsts vietējo un pašvaldības autoceļu un ielu tīklu uzņēmējdarbības (lauksaimniecība, mežkopība, tūrisms, apstrādes rūpniecība) efektivitātes, publisko pakalpojumu pieejamības un dzīves kvalitātes uzlabošanas nolūkā.
- Attīstīt veloceļu tīklu pilsētās un gar reģionālajiem autoceļiem ar intensīvu satiksmi vai nozīmīgu velobraucēju plūsmu. Pirms tam būtu ieteicams izstrādāt Kuldīgas novada veloceļu plānu, piemēram, kā Kuldīgas novada ilgtspējīgas un multimodālas mobilitātes plāna integrētu sastāvdaļu.
- Attīstīt reģionālas nozīmes mobilitātes punktu infrastruktūru Skrundā (Skrundas autoosta un perspektīvā – Skrundas stacija), kā arī vietējas/pilsētas nozīmes mobilitātes punktus Kuldīgas pilsētā un Kuldīgas novadā.
- Veicināt dzelzceļa infrastruktūras uzlabošanu (ātruma paaugstināšana, līniju elektrifikācija un dzelzceļa sabiedriskā transporta piedāvājuma uzlabošanu maršrutos Rīga–Liepāja un perspektīvā Rīga–Ventspils), tai skaitā veicinot Kuldīgas novada iedzīvotāju, uzņēmumu un novada viesu un tūristu vajadzībām multimodālu savienojumu attīstību ar pārsēšanās punktiem Skrundā, Tukumā un perspektīvā – Stendē.
- Izstrādāt novada Sabiedriskā transporta plānu kā Kuldīgas novada ilgtspējīgas un multimodālas mobilitātes plāna integrētu sastāvdaļu, paredzot valsts (starpilsētu autobusu un dzelzceļa, kā arī vietējo autobusu pārvadājumi) un pašvaldības (skolēnu un citu sociālo grupu pārvadājumi) pasažieru pārvadājumu integrēšanu vienotā sistēmā.

KOMUNĀLĀ INFRASTRUKTŪRA

Ūdenssaimniecības un siltumapgādes pakalpojumus Kuldīgas novadā nodrošina gan pašvaldībai piederošas kapitālsabiedrības, gan pati pašvaldība, gan arī privātie komersanti. Kopumā pakalpojumus nodrošina astoņi pakalpojumu sniedzēji no kuriem septiņi ir kapitālsabiedrības (tai skaitā divas ir privātās kapitālsabiedrības).

Ūdenssaimniecības pakalpojumi Kuldīgas novadā tiek sniegti 38 dažādās apdzīvotās vietās. Centralizētās siltumapgādes sistēmas koncentrējas Kuldīgas novada pilsētās un lielākajos ciemos (kopumā sistēma ir pieejama 10 apdzīvotajā vietās). Mazākās apdzīvotās vietās un lauku teritorijās iedzīvotāji un komersanti izmanto vietējos ūdenssaimniecības un siltumapgādes risinājumus. Viens no izaicinājumiem jomā ir decentralizēto notekūdeņu apsaimniekošanas ietaišu izmantošana.

Ūdenssaimniecības un siltumapgādes sistēmu tehniskais stāvoklis novadā ir dažāds. Tās sistēmas, kuru pārbūvei pēdējo 15 gadu laikā ir piesaistīti finanšu resursi no Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Kohēzijas fonda vai citiem finanšu instrumentiem, ir relatīvi labā stāvoklī, taču tās sistēmās (lielākoties tās ir sistēmas ar mazu lietotāju skaitu), kuras ir būvētas padomju laikos un tajās pēdējo gadu laikā nav tikuši veikti ieguldījumi, lielākoties, nav apmierinoša tehniskā stāvoklī.

Bijušie Kuldīgas un Alsungas novadi ietilpst Ventspils atkritumu apsaimniekošanas reģionā, bijušais Skrundas novads – Liepājas atkritumu apsaimniekošanas reģionā. Abu reģionu iedzīvotājiem, uzņēmumiem un iestādēm ir pieejami centralizēti atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumi. Atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus Kuldīgas novadā nodrošina dažādi atkritumu apsaimniekotāji. Atkritumu apsaimniekošanas komersantiem piederošie atkritumu šķirošanas laukumi un atkritumu dalītās vākšanas savākšanas punkti ir izvietoti visā Kuldīgas novada teritorijā. Kopumā vērtējot, Kuldīgas novadā ir izveidota efektīva atkritumu apsaimniekošanas sistēma, kas nodrošina iespējas visiem novada iedzīvotājiem un uzņēmumiem nodot to radītos atkritumus apsaimniekotājam. Salīdzinoši vājāk ir attīstīta dalītās atkritumu vākšanas infrastruktūra, kuras pilnveidošana varētu uzlabot iespējas atkritumu atkārtotai pārstrādei.

Saskaņā ar CSP datiem uz 2011. gada tautas skaitīšanu daudzdzīvokļu ēkās Kuldīgas novadā 2011. gadā dzīvoja aptuveni 16,2 tūkst. cilvēki (~52% no novada iedzīvotājiem). Galvenās identificētās problēmas mājokļu jomā saistās ar daudzdzīvokļu māju ne vienmēr apmierinošo tehniskais stāvokli un nepietiekamo energoefektivitātes aktivitāšu veikšanu šajās ēkās.

PRIEKŠLIKUMI RĪCĪBĀM:

- Turpināt ieguldījumus ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstībā, īpaši jāuzsver Alsungas ūdenssaimniecības sistēmas sakārtošana. Jāuzlabo iedzīvotāju iespējas pieslēgties centralizētajiem ūdenssaimniecības tīkliem visā novadā, kur tas tehniski ir iespējams.
- Izvērtēt un iespēju robežās īstenot pasākumus centralizētu notekūdeņu apsaimniekošanas sistēmu izveidei blīvi apdzīvotās teritorijās, kur šāds pakalpojums līdz šim nav bijis pieejams.
- Lai uzlabotu iespējas decentralizēto notekūdeņu apsaimniekotājiem nodot radītos notekūdeņus atbilstoši attīrīšanai, izvairoties no neattīrītu ūdeņu novadīšanas vidē, pēc decentralizēto notekūdeņu apsaimniekošanas ietaišu apzināšanas, nepieciešams izvērtēt un iespēju robežās paplašināt individuāli savākto notekūdeņu nodošanas iespējas.
- Nepieciešama siltumapgādes katlu maiņa vairākās katlu mājās, inovatīvu risinājumu ieviešana siltumapgādes sistēmās. Īpašs akcentējama Alsungas siltumapgādes sistēmu konsolidācija un attīstība.
- Turpināt paplašināt dalītas vākto atkritumu pieņemšanas punktus, nodrošinot iedzīvotājiem iespējas nodot otrreizējai pārstrādei izmantojamus atkritumus atdalīti no pārējiem sadzīves atkritumiem. Nepieciešama bioloģisko atkritumu savākšanas un šķirošanas laukumu izbūve.

VIDE

Kuldīgas novada teritoriju šķērso vairāki desmiti upju, lielākās no tām ir Abava, Užava un Venta. Lielākie ezeri novadā ir Lielais Nabas ezers, Mazais Nabas ezers, Rimzātu dīķi, Slujas ezers, Vilgāles ezers un Zvirgzdu ezers. Novadam raksturīgs daudzveidīgs reljefs, un nozīmīgs dabas resurss ir ainava. Novada teritorijā atrodas 11 Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (*Natura 2000*).

Lai gan kopumā Kuldīgas novada teritorijā nav identificējamas nozīmīgas problēmas gaisa piesārņojuma kontekstā, kas prasītu tūlītējas rīcības gaisa piesārņojuma mazināšanai, tomēr tiek akcentētas problēmas, kas saistītas ar lauksaimniecības un pārtikas rūpniecības objektu radītajām smakām, kas ir traucējošas iedzīvotājiem. Kvantitatīvi neapzināta, bet viennozīmīgi aktuāla problēma ir decentralizēto apkures sistēmu radītais gaisa piesārņojums, kas apkures sezonas laikā blīvi apdzīvotās teritorijās pie noteiktiem meteoroloģiskajiem apstākļiem var radīt paaugstinātu gaisa piesārņojuma līmeni, kas apdraud iedzīvotāju veselību. Lai gan pašvaldības iestāžu un dzīvojamo ēku centralizētās apkures sistēmas katlumājām Kuldīgas novadā lielākoties tiek izmantoti dabai draudzīgi materiāli – malka, šķelda un skaidas, tomēr ES jaunās iniciatīvās gaisa piesārņojuma pārvaldības jomā aizvien lielāku uzmanību sāk pievērst šo centralizēto apkures sistēmu radītajām daļiņu emisijām, vērtējot tās kā potenciālu apdraudējumu iedzīvotāju veselībai.

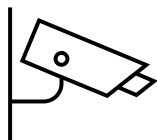
Kuldīgas novadā publiskās ārtelpas uzturēšanu un labiekārtošanu nodrošina pašvaldība un pašvaldībai piederošā kapitālsabiedrība. Publisko ēku un teritoriju infrastruktūra novadā kopumā ir vai nu labā vai apmierinošā kvalitātē, tomēr nepieciešami vairāki uzlabojumi.

PRIEKŠLIKUMI RĪCĪBĀM:

- Gaisa kvalitātes uzlabošanas nolūkos, iespēju robežās meklēt risinājumus centralizēto siltumapgādes tīklu aptveramības zonas paplašināšanai, novecojošo apkures iekārtu aizvietošanai, kā arī augstāku kvalitātes prasību izvirzīšana no jauna uzstādāmajām apkures iekārtām. Būtu nepieciešams apkopot informāciju par novada teritorijā izmantotajām decentralizētajām apkures iekārtām, meklēt risinājumus centralizēto apkures sistēmu emisiju samazināšanai, tās papildinot vai aizvietojot ar bez emisiju risinājumiem siltumenerģijas ražošanai.
- Izstrādāt risinājumus decentralizēto notekūdeņu apsaimniekošanas ietaišu uzskaitēi, kā arī to apsaimniekošanas kārtības kontrolei, tādējādi mazinot neattīrītu notekūdeņu nonākšanu vidē.
- Meklēt risinājumus energoefektivitātes un emisiju samazināšanas jomā, kā arī veicināt atjaunojamo energoresursu izmantošanu teritorijās, kur šie risinājumi iespēju robežās minimāli apdraud dabas vērtību, ainavas un kultūrvēsturiskā mantojuma vērtību saglabāšanu.
- Turpināt darbu pie apdzīvoto vietu labiekārtošanas, izmantot vienotus risinājumus – bērnu spēļu laukumus, autostāvvietas pie mājās, atpūtas vietas un zaļās zonas.
- Pašvaldībai veikt ieguldījumus kultūras pieminekļu atjaunošanā, kā arī veicināt privātā sektora ieguldījumus to atjaunošanā.
- Veikt parku un pilsētu centru profesionālu apzaļumošanu un to atjaunošanu (piemēram, Kuldīgas pilsēta 1905. gada parka atjaunošanu, Baltijas semināru parka labiekārtošanu, Alsungā centrālā laukuma labiekārtošanu).
- Atbildīgi un ilgtspējīgi apsaimniekojot dabas mantojumu un ainaviskās vērtības, izmantot to potenciālu motivētu tūristu piesaistē un sekmēt ekosistēmu pakalpojumu plašāku lietojumu vietējo iedzīvotāju dzīves kvalitātes veicināšanai.

DROŠĪBA

Kuldīgas novada pašvaldības policija ir pašvaldības struktūrvienība, kas sadarbojas ar Valsts policiju, Kuldīgas novada bāriņtiesu, PA "Sociālais dienests", Valsts Vides dienestu, Probācijas dienestu, AS "Latvijas Valsts meži", Neatliekamās Medicīniskās palīdzības dienestu, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu u.c. institūcijām. Kuldīgas novadā darbojas

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Kuldīgas daļa ar nodaļām – Alsungas postenis un Skrundas postenis. Alsungas postenis vajadzības gadījumā apkalpo arī Ventspils novadu.

Kuldīgas novadā administratīvie pārkāpumi visbiežāk ir saistīti ar alkohola lietošanu sabiedriskās vietās, mājdzīvnieku labturēšanas pārkāpumiem un nakts miera traucēšanu pēc pulksten 23.00. Sastādīto administratīvo pārkāpumu protokolu skaits pēdējo gadu laikā ir pieaudzis. Sabiedriskās kārtības pārkāpumu noteikšanai un prevencijai tiek nodrošināta videonovērošana, uzstādot salīdzinoši daudz videonovērošanas kameru. Patlaban būtiskākais ir modernizēt videonovērošanas sistēmu ar jaunām un jaudīgākām videonovērošanas kamerām.

Sadarbojoties ar Valsts vides dienesta Liepājas reģionālās vides pārvaldes inspektoriem, pašvaldības policijas pienākums ir veikt makšķerēšanas un zvejas noteikumu ievērošanas kontroli novada ūdenstilpnēs, tās aprikojumā ir ekipējums zivju resursu aizsardzībai.

Izvērtējot pēdējo gadu statistiku, ceļu satiksmes negadījumu skaits Kuldīgas novadā ir samazinājies. 2020. gadā Kuldīgas novadā tie ir 0,78% no kopējā negadījumu skaita valstī. Drošībai nepieciešams izgaismot gājēju pārejas, krustojumus, ietves pilsētās.

PRIEKŠLIKUMI RĪCĪBĀM:

- Īstenot drošas satiksmes organizācijas risinājumus mazaizsargāto satiksmes dalībnieku – velobraucēju un gājēju drošībai (ietves, veloceļi/velojoslas, izgaismotas pārejas, krustojumi, ietves pilsētās, Kuldīga–Mežvalde izgaismots ceļš).
- Ieviest universālos risinājumus ietves un ceļu infrastruktūras pielāgošanai velobraucēju un mazaizsargāto satiksmes dalībnieku drošībai (ceļu platums, norobežojumi, barjeras u.c.).
- Īstenot satiksmes dalībnieku un sabiedrības informēšanas kampaņas par drošu braukšanu, pirmās palīdzības sniegšanu, rīcību krīzes situācijās.
- Izveidot drošas un pieejamas peldvietas.
- Paaugstināt pašvaldības policijas cilvēkresursu kapacitāti nodrošināt profesionālo pilnveidi, lai efektīvi uzturētu sabiedrisko kārtību visā novada teritorijā.
- Atjaunot operatīvo dienestu ekipējumu.

PĀRVALDĪBA

Kuldīgas novadā ir izveidots teritoriālās pārvaldības modelis ar novada pagastu pārvaldēm un Skrundas pilsētas un pagastu pārvaldi. Alsungas, Ēdoles, Gudenieku, Īvandes, Kabiles, Kurmāles, Laidu, Padures, Pelču, Rendas, Rumbas, Snēpeles, Turlavas un Vārmes pagastu pārvaldes tiek veidotas kā pašvaldības (administrācijas) struktūrvienības.

Kuldīgas novada Domes pieņemto lēmumu izpildi un darba organizatorisko un tehnisko apkalpošanu nodrošina pašvaldības administrācija, kas izveidota kā patstāvīga pašvaldības iestāde, kurai apstiprināts nolikums. Pašvaldības pārvaldes struktūru veido administrācija ar tās struktūrvienībām, iestādes, aģentūras. Pašvaldība ir dalībnieks 9 biedrībās un nodibinājumos, kā arī izskatāma iespēja iniciēt jauna nodibinājuma – Digitālo inovāciju centra – izveidi.

Vienotais valsts un pašvaldības klientu apkalpošanas centrs darbojas Skrundā un Alsungā, neatkarīgi un ārpus bibliotēkām, nodrošinot iedzīvotājiem iespēju pieteikt pakalpojumus tuvāk dzīvesvietai. VPVKAC nodrošina pašvaldības

pārziņā esošu pakalpojumu sniegšanu un minimālajā pakalpojumu grozā iekļauto, kā arī citu pakalpojumu sniegšanu, centri atbilstoši aprīkoti.

Kuldīgas novada pašvaldība ir e-indeksa līderos (47%) (2019.). Pašvaldība izmanto e-līdzdalības rīkus, sniedz ātras atbildes sociālajos tīklos, tiek izzināta apmeklētāju pieredze. Augsts rādītājs ir Kuldīgas novada pašvaldībai klientu apkalpošanai un atbalstam – 67%, atvērto datu pieejamībai – 50%. Saskaņā ar digitālās attīstības pamatnostādnēm, tuvākajā laikā digitalizācija aptvers visas jomas, un e-prasmēm ir jākļūst par vienu no iedzīvotāju pamatprasmēm. Tas jau patlaban rada pieprasījumu pēc vienotiem, digitāliem risinājumiem, jauniem sabiedrībai pieejamiem pakalpojumiem un infrastruktūrai. Nepieciešamie attīstības virzieni – digitālā pārvaldība, digitālie pakalpojumi, IKT arhitektūra, digitālā drošība, digitālās prasmes, (savienojama, kiberdroša, ar augstu veiktspēju) datu drošības un datu pielietojuma risinājumi pašvaldības attīstībā un pakalpojumos.

PRIEKŠLIKUMI RĪCĪBĀM:

- Turpināt pašvaldības digitalizācijas procesu. Lietderīgi paplašināt pašvaldības e-pakalpojumu skaitu (piemēram, paredzot pieteikšanās pirmsskolas izglītības iestāžu rindā). Veidojot jaunus e-pakalpojumus, jāizvērtē katra pakalpojuma potenciālā mērķa grupa un pieprasījums.
- Izstrādāt jaunā novada vienotu tēlu un komunikācijas stratēģiju, kurā iekļautos katras teritoriālās vienības identitāte, atpazīstamība. Sniegt plašu informāciju par jaunās pašvaldības struktūru, pieejamajām pakalpojumu vietām, izmantojot dažādas metodes un informatīvos rīkus (digitālie rīki, vides informācija, sociālās platformas, tiešās tikšanās, sanāksmes).
- Novada tīmekļvietnē paplašināt iedzīvotāju e-līdzdalības rīku iespējas, apsverot tādus līdzdalības rīkus kā diskusiju forumu, dalību darba grupās un konsultatīvajās padomēs, domes sēdēs, komitejās un komisijās pieteikšanās iespēju; kā arī aktuālā jautājuma uzdošanas iespējas ieviešanu. Veidot aktīvu atgriezenisko saiti, izziņot tīmekļvietnes apmeklētāju pieredzes.
- Sadarbībā ar valsts institūcijām un pakalpojumu sniedzējiem meklēt risinājumus, lai nodrošinātu interneta pārklājuma stabilitāti un pieejamību visā novada teritorijā, tā veicinot līdzvērtīgas attālinātā darba, mācību iespējas, iespējas kvalitatīvi saņemt e-pakalpojumus savā dzīvesvietā.
- Sekmēt digitālo prasmju apguvi iedzīvotājiem, tai skaitā drošību digitālajā vidē. Vienlaicīgi izstrādāt klientorientētus e-pakalpojumus, kuri ir ērti lietojami, no dažādām ierīcēm, savietojot to lietojumu (tīmekļvietne un sociālie tīkli, dažādas aplikācijas).
- Izveidot Digitālo inovāciju centru un stiprināt tā nozīmi digitalizācijas procesos.
- Veicināt horizontālu sadarbību starp dažādām pašvaldības struktūrvienībām, kopīgu attīstības mērķu efektīvākai sasniegšanai (piemēram, sporta pasākums vienlaikus var būt nozīmīgs arī tūristu piesaistei, u.tml.).

STIPRĀS PUSES	VĀJĀS PUSES
<ul style="list-style-type: none"> ○ Ģeogrāfiskais novietojums Kurzemes centrālajā daļā, labi attīstīts radiāls ceļu tīkls, valsts autoceļa A9 un dzelzceļa līnijas Rīga–Liepāja veidotais transporta koridors, galvaspilsētas un ostu sasniedzamība. ○ Daudzveidīgs, unikāls kultūras un dabas mantojums un kultūrvēsturiskas teritorijas (Kuldīgas vecpilsēta, Suitu kultūrtelpa, Ventas ieleja, muižu apbūves teritorijas, īpašās vēsturiskās teritorijas, nemateriālais mantojums, Kurzemes hercogistes stāstu mantojums). ○ Saglabātās ainavas, Eiropas un nacionālā līmenī aizsargātās dabas teritorijas (tai skaitā 11 <i>Natura 2000</i> teritorijas) un bioloģiskā daudzveidība, 11 Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas, saglabāta mozaīkveida lauku ainava. ○ Mērķtiecīgs pašvaldības, speciālistu darba ieguldījums, sabiedrības iesaiste autentisko vērtību saglabāšanā un attīstībā. ○ Sociāli un pilsoniski aktīvs NVO sektors (tai skaitā, Kurzemes NVO centrs, Alsungas viedais ciems u.c.). ○ Spēcīgs kultūras līderu tīkls, kas iesaistās kultūras procesos. Aktīvi darbojas kultūras mantojuma kopienas unikālo kultūrtelpu saglabāšanā un attīstīšanā (piemēram, Suitu kultūrtelpa). ○ Kuldīgas novada muzejam ir viens no bagātākajiem muzeja krājumiem Kurzemē. ○ Daudzveidīgi un kvalitatīvi ambulatorie un stacionārie pakalpojumi Kuldīgas slimnīcā. ○ Pašvaldības atbalsts uzņēmējdarbībai, tai skaitā, ieguldījumi publiskajā infrastruktūrā, sadarbība ar vietējiem pilsētu un lauku uzņēmējiem, individuālas konsultācijas investoriem, biznesa inkubatora pieejamība. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kvalitatīvu mājokļu trūkums. ○ Nepietiekama interneta jauda un pārklājums lauku teritorijās, t.i., ārpus Kuldīgas, Skrundas, Alsungas. ○ Sabiedriskā transporta trūkums atsevišķās lauku teritorijās. ○ Liela daļa novada pašvaldības un valsts vietējo ceļu un ielu ir sliktā stāvoklī. ○ Nav droša ceļu infrastruktūra velobraucējiem un gājējiem (ietves, norobežojumi, apgaismojums). ○ Diennakts aptiekas trūkums un aptieku nevienmērīgs pārklājums. ○ Zobārstniecības pakalpojuma trūkums akūtās situācijās un guļošajiem pacientiem. ○ Nepietiekama brīvpieejas sporta un fizisko aktivitāšu infrastruktūra. ○ Iedzīvotāju ienākumi ir zemāki salīdzinājumā ar citiem Kurzemes reģiona un Latvijas attīstības centriem. ○ Nodarbinātības līmenis zemāks nekā Kurzemes reģionā un vidēji Latvijā. ○ Izteikta sezonālitate un nepietiekams vidējais tūristu uzturēšanās laiks Kuldīgas novadā. ○ Vāja sadarbība stratēģiskas partnerības veidošanai – vienota galamērķa attīstībai starp lauku apvidiem un pilsētu. ○ Vidēji zems vietējais viesmīlības pakalpojumu patēriņš.

IESPĒJAS	DRAUDI
<ul style="list-style-type: none"> ○ Kultūras piedāvājuma integrēšana tūrisma attīstībā un starptautiska piedāvājuma izstrāde, apliecinot starptautisku izcilību un atpazīstamību (Kuldīgas vecpilsēta kā UNESCO atzīta kultūras mantojuma vērtība līdzās suitu kultūrtelpai). ○ Novada popularizēšana kā dabai tuva, zaļa, videi draudzīga dzīvesvieta. ○ Klimatneitralitātes pasākumu ieviešana. ○ Novada autentiskās identitātes saglabāšana, dabas un kultūras mantojuma popularizēšana un mārketinga pasākumi. Kuldīgas novads kā starptautiski pieprasīts un kvalitatīvs tūrisma galamērķis. ○ Dabas teritorijās ir iespēja attīstīt aktīvu dzīvesveidu rosinošu infrastruktūru – takas, maršrutus, šķēršļu joslas u.c. ○ Iespēja uzlabot un dažādot kultūras piedāvājumu, īpaši kultūras piedāvājums jauniešu segmentam un plašāks profesionālās mākslas piedāvājums. ○ E-pakalpojumu un digitalizācijas procesu attīstība, tai skaitā sabiedrības līdzdalības nodrošināšanā. ○ Jaunu kultūrvietu attīstība, tai skaitā, piedāvājums muižās un pilīs. ○ Digitālo prasmju attīstība visām vecuma grupām. ○ Industriālo teritoriju attīstība, lai piesaistītu darbam Kuldīgas novadā jaunus investorus un veicinātu jaunu darba vietu izveidi. ○ Reemigrācijas un iedzīvotāju piesaistes pasākumi. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Demogrāfiskā lejupslīde, iedzīvotāju skaita dabiskā samazināšanās, sabiedrības novecošanās, demogrāfiskās slodzes palielināšanās, īpaši attāļajās lauku teritorijās. ○ Palielinoties ienākumu plaisai starp Kuldīgas novadu un Latvijas attīstības centriem, var saglabāties vai pieaugt negatīvais migrācijas saldo. ○ Veselības aprūpes, sociālā darba speciālistu, izglītības darbinieku skaita samazināšanās. ○ Kultūras pakalpojuma pieejamības samazināšanās ārpus blīvi apdzīvotām vietām. ○ Kultūras, dabas un simbolisko ainavas vērtību noplicināšana, degradēšana nepārdomātas antropogēnās slodzes vai bezatbildīgas uzņēmējdarbības ietekmē.

2. Stratēģiskā daļa

Vidēja termiņa prioritātes

Kuldīgas novada vidēja termiņa prioritātes ir svarīgākie nosacījumi, kuri ietver konkrētu rīcību kopumu, lai **sekmētu ilgtermiņa stratēģisko mērķu sasniegšanu**. Tās ir noteiktas, izvērtējot resursus un iespējas, kā arī esošās situācijas un SVID analīzi. Vienlaikus ar definētajām vidēja termiņa prioritātēm, pašvaldība turpina nodrošināt visu jomu attīstību saskaņā ar likumdošanā noteiktajām pašvaldības funkcijām.

Attīstības programmas Stratēģiskā daļa ir veidota, ievērojot pēctecības principu – nosakot prioritātes no hierarhiski augstāka dokumenta uz zemāka dokumenta līmeni, t.i., ņemot vērā novada ilgtermiņa vīziju un stratēģiskos mērķus, kā arī ilgtermiņa prioritātes. Ilgtermiņa attīstības redzējums ir noteikts Kuldīgas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2022.–2046. gadam, savukārt Attīstības programmas Stratēģiskajā daļā ir noteikts vidēja termiņa attīstības redzējums. Vienlaikus, lai nodrošinātu pārskatāmu materiālu par abu plānošanas dokumentu sasaisti, Attīstības programmā ir citēti ilgtermiņa attīstības uzstādījumi – nākotnes redzējums (vīzija), stratēģiskie mērķi un ilgtermiņa prioritātes.

Vidēja termiņa stratēģiskais uzstādījums – prioritātes un rīcības virzieni – ir tieši pakļauti ilgtermiņa stratēģiskajiem mērķiem:

Stratēģiskais mērķis SM1 *Pilsoniski aktīvas un viedas kopienas* – paredz pilsoniskās aktivitātes veicināšanu un augstu vietējo kopienu iesaisti un līdzatbildību novada attīstības plānošanā un attīstības mērķu īstenošanā.

Vidējā termiņā kā nozīmīgākās prioritātes ir noteiktas:

- Izglītota sabiedrība. Kvalitatīvas, iekļaujošas un mūsdienīgas izglītības iespējas visiem pieejamā, atbalstošā un ilgtspējīgā izglītības vidē.
- Veselīga un sociāli iekļaujoša sabiedrība. Aktīva, veselīga un sportiska dzīvesveida veicināšana sabiedrībā, lai paaugstinātu iedzīvotāju veselīgi nodzīvotos dzīves gadus, uzturētu līdzsvarā viņu fizisko un psihisko veselību. Kvalitatīvi un pieejami veselības un sociālās aprūpes pakalpojumi.
- Pilsoniski aktīva un gudri pārvaldīta sabiedrība. Atpazīstams, efektīvi pārvaldīts, drošs novads ar aktīvām vietējām kopienām un iedzīvotāju līdzdalību lēmumu pieņemšanā.

Stratēģiskais mērķis SM2 *Harmoniska pilsētas un lauku vide* – paredz novadā attīstīt pilsētas un lauku teritorijas, līdzsvaroti saskaņojot saimniecisko darbību ar dabas vērtību, bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, kā arī unikālo kultūras vērtību saglabāšanu un attīstību.

Vidējā termiņā kā nozīmīgākās prioritātes ir noteiktas:

- Identitātē un mantojumā balstīta, iekļaujoša un ilgtspējīga kultūrvide. Kultūras mantojuma un procesu ilgtspējīga pārvaldība un kultūras piedāvājuma daudzveidība.
- Saglabāta dabas daudzveidība un ainavu kvalitāte. Dabas un ainavisko vērtību aizsardzība un izmantošana sabiedrības dzīves kvalitātes paaugstināšanai.
- Pieejami mājokļi un komunālie pakalpojumi. Mājokļu un inženierinfrastruktūras kvalitātes, energoefektivitātes un pieejamības veicināšana

Stratēģiskais mērķis SM3 *Ekonomiski aktīvs un sasniedzams novads* – paredz novada ekonomiskās aktivitātes un sasniedzamības veicināšanu.

Vidējā termiņā kā nozīmīgākās prioritātes ir noteiktas:

- Savienotības un mobilitātes sekmēšana, veidojot gudri izplānotu, efektīvu mobilitātes koncepciju;
- Atbalsts uzņēmējdarbībai ar īpašu fokusu uz mazo un vidējo uzņēmējdarbību, kas ir novada ekonomikas pamats, kā arī investīciju piesaisti.

Paralēli definētajām vidēja termiņa prioritātēm **ir noteiktas trīs horizontālās prioritātes:**

- Autentiskās pilsētvides, lauku kultūrainavu un dabas vērtību saglabāšana.
- Virzība uz klimatneitralitāti un pielāgošanās klimata pārmaiņām (*Zaļais kurss*).
- Digitalizācija.

Horizontālā prioritāte **“Autentiskās pilsētvides, lauku kultūrainavu un dabas vērtību saglabāšana”** ir nozīmīga novada nākotnes redzējumā uzsvērto pamatvērtību un autentiskā rakstura saglabāšanā. **“Zaļais kurss”** ir saistīts ar Eiropas Savienības iniciatīvu “Eiropas zaļais kurss” jeb jauno Eiropas izaugsmes stratēģiju, kas ir apjomīga pasākumu pakete un vērsta uz to, lai sasniegtu ES atjaunināto mērķi līdz 2030. gadam samazināt emisijas vismaz par 55%, salīdzinot ar 1990. gada līmeni, kā arī ES ir izvirzījusi mērķi līdz 2050. gadam kļūt par pirmo klimatneitrālo pasaules daļu. Šajā dokumentā horizontālā prioritāte paredz darbības pašvaldības tieši ietekmējamajās sfērās, t.i., enerģijas patēriņa samazināšana pašvaldības ēkās, ielu apgaismojumā un ūdenssaimniecībā, atjaunojamo energoresursu īpatsvara paaugstināšana novada siltumapgādē un pašvaldības transportā, pielāgošanās klimata pārmaiņām. Zaļā kursa iniciatīvas ir integrētas vairākos šī dokumenta rīcības virzienos un uzdevumos, nodrošinot kompleksu pieeju. Vienlaikus ir izstrādāti atsevišķi, nozares rīcības plāni, kuri ir integrēti kopējā pašvaldības attīstības plānošanas dokumentā, bet ikdienas darbā sniedz detalizētu ceļa karti **klimata pārmaiņu politikas īstenošanai** pašvaldībā. Šie dokumenti ir “Kuldīgas novada ilgtspējīgas enerģētikas un klimata rīcības plāns līdz 2030. gadam” (projekts), kura izstrādi paredz pašvaldības iesaistīšanās Pilsētu Mēru pakta iniciatīvā. **Digitalizācijas ieviešana** paredz vienotus, digitālus risinājumus, jaunus sabiedrībai pieejamus pakalpojumus un infrastruktūras izveidi atbilstoši pasaules informācijas sabiedrības mērķiem. Šajā dokumentā iekļautie attīstības virzieni ir digitālā pārvaldība, digitālie pakalpojumi, IKT arhitektūra, digitālā drošība, digitālās prasmes dažādām sabiedrības grupām, darbības datu drošības risinājumiem un datu pielietojumam.

Tabula 2. Kuldīgas novada vidējtermiņa prioritāšu sasaiste ar ilgtermiņa prioritātēm, stratēģiskajiem mērķiem un vīziju

Vīzija:	Starptautiski atpazīstams, kultūrvēsturiski autentisks, radošs un dabai tuvs novads Kurzemes sirdī ar pilsoniski aktīvām vietējām kopienām un gudri pārvaldītu pašvaldību, kas rūpējas par kvalitatīvu dzīves vidi un atbalsta uzņēmējdarbību							
Stratēģiskie mērķi	SM1: Pilsoniski aktīvas un viedas kopienas			SM2: Harmoniska pilsētas un lauku vide			SM3: Ekonomiski aktīvs un sasniedzams novads	
Ilgtermiņa prioritātes	IP1 Labklājība un cilvēka potenciāls			IP2 Unikālās kultūrvides un dabas vērtību kvalitāte			IP3 Ekonomiskā potenciāla daudzpusīga un iekļaujoša izmantošana	
Vidēja termiņa prioritātes	VP 1. Izglītota sabiedrība	VP2 Veselīga un sociāli iekļaujoša sabiedrība	VP3 Pilsoniski aktīva un gudri pārvaldīta sabiedrība	VP4 Identitātē un mantojumā balstīta, iekļaujoša un ilgtspējīga kultūrvide	VP5 Saglabāta dabas daudzveidība un ainavu kvalitāte	VP6 Pieejami mājokļi un komunālie pakalpojumi	VP7 Savienotība un mobilitāte	VP 8 Attīstību veicinoša uzņēmējdarbības vide
Horizontālās prioritātes	Autentiskās pilsētvides, lauku kultūrainavu un dabas vērtību saglabāšana							
	Virzība uz klimatneitralitāti un pielāgošanās klimata pārmaiņām (<i>Zaļais kurss</i>)							
	Digitalizācija							

Rīcības virzieni un uzdevumi

Rīcības virzieni ir konkrētu pasākumu kopums, kas ir izvirzīts stratēģisko mērķu sasniegšanai. Tie ir lineāri pakārtoti stratēģiskajiem mērķiem, un ir saistīti ar vidējā termiņa un horizontālajām prioritātēm, katra rīcību virziena ietvaros veiktās rīcības var sekmēt vairāku prioritāšu sasniegšanu.

Uzdevumi ir iniciatīvu un rīcību kopums, kas ir izvirzīti noteikto rīcības virzienu īstenošanai, nodrošinot savstarpēji papildinošu un kompleksa atbalsta mehānisma izveidi. Tie ir skaidri definēti, izmērāmi un pārbaudāmi. Kuldīgas novada attīstības programmā ir noteikti astoņi rīcības virzieni un 23 uzdevumi. Katrs no rīcības virzienam ir pakārtots ilgtermiņa stratēģiskajam mērķim, katram no rīcības virzieniem ir noteikti vidējā termiņā īstenojamie uzdevumi (sk. 3. tabulu).

Tabula 3. Kuldīgas novada rīcības virzieni un uzdevumi un to sasaiste stratēģiskajiem mērķiem

Stratēģiskais mērķis	VP Nr.	Rīcības virziena Nr.	Rīcības virziena nosaukums	Uzdevumi
SM1: Pilsoniski aktīvas un viedas kopienas	VP1	RV1	Kvalitatīvas, iekļaujošas un mūsdienīgas izglītības iespējas visiem pieejamā, atbalstošā un ilgtspējīgā izglītības vidē.	U.1.1. Nodrošināt kvalitatīvus un mūsdienīgus izglītības pakalpojumus ikviena iedzīvotāja izaugsmei. U.1.2. Attīstīt iekļaujošu un elastīgu izglītības atbalsta sistēmu. U.1.3. Attīstīt ilgtspējīgu un mūsdienīgu mācību infrastruktūru un materiāltehnisko nodrošinājumu.
	VP2	RV2	Kvalitatīvi un visiem pieejami veselības un sociālie pakalpojumi un veselīgs dzīves veids	U.2.1. Attīstīt kvalitatīvus un visiem pieejamus veselības aprūpes pakalpojumus. U.2.2. Attīstīt kvalitatīvus un pieejamus sociālos pakalpojumus. U.2.3. Sekmēt sporta un veselīga dzīvesveida attīstību.
	VP3	RV3	Atpazīstams, efektīvi pārvaldīts, drošs novads ar aktīvām vietējām kopienām un iedzīvotāju līdzdalību lēmumu pieņemšanā	U.3.1. Stiprināt novada un pilsētu reģionālo lomu, atpazīstamību un administratīvo rīcībspēju. U.3.2. Attīstīt viedus un ilgtspējīgus pašvaldības pakalpojumus. U.3.3. Sekmēt iedzīvotāju un vietējo kopienu līdzdalību pārvaldē un novada attīstības plānošanā. U.3.4. Uzlabot sabiedrības un vides drošību.
SM2: Harmoniska pilsētas un lauku vide	VP4	RV4	Kultūras mantojuma un procesu ilgtspējīga pārvaldība un kultūras piedāvājuma daudzveidība	U.4.1. Attīstīt pieejamu un iekļaujošu kultūrvidi, kultūras vietas un institūcijas. U.4.2. Sekmēt kultūras un mākslas piedāvājuma daudzveidību un unikalitāti vietējā, starptautiskā un digitālā perspektīvā. U.4.3. Nodrošināt kultūras mantojuma teritoriju un objektu aizsardzību, attīstību un ilgtspējīgu pārvaldību.
	VP5	RV5	Dabas un ainavisko vērtību saglabāšana un izmantošana sabiedrības dzīves	U.5.1. Nodrošināt aizsargājamo dabas teritoriju, bioloģisko un ainavisko vērtību plānošanu un saglabāšanu. U.5.2. Sekmēt "zaļo teritoriju" un augstas kvalitātes publiskās ārtelpas veidošanu apdzīvotajās vietās.

Stratēģiskais mērķis	VP Nr.	Rīcības virziena Nr.	Rīcības virziena nosaukums	Uzdevumi
			kvalitātes paaugstināšanai	U.5.3. Veicināt ilgtspējīgu ūdens objektu aizsardzību, pārvaldību un pieejamību. U.5.4. Nodrošināt degradēto teritoriju un piesārņoto vietu apzināšanu, izpēti un sakārtošanu.
	VP6	RV6	Mājokļu un inženierinfrastruktūras kvalitātes, energoefektivitātes un pieejamības veicināšana	U.6.1. Paaugstināt mājokļu pieejamību un kvalitāti. U.6.2. Nodrošināt iedzīvotāju ērtībai un saimnieciskajai attīstībai atbilstošu inženierinfrastruktūru un komunālos pakalpojumus.
SM3: Ekonomiski aktīvs un sasniedzams novads	VP7	RV7	Ilgspējīgas sasniedzamības veicināšana	U.7.1. Atjaunot un attīstīt novada autoceļus un ielas, un ar tiem saistīto infrastruktūru. U.7.2. Attīstīt mobilitātes punktus, gājēju un velo infrastruktūru, uzlabot satiksmes drošību un sabiedriskā transporta pakalpojumus.
	VP8	RV8	Vietējās uzņēmējdarbības attīstība un investīciju piesaiste	U.8.1. Attīstīt infrastruktūru uzņēmējdarbības atbalstam. U.8.2. Sniegt informatīvo, finansiālo un koordinācijas atbalstu uzņēmējdarbības attīstībai.

4. Mērķu un rīcības virzienu novērtēšanai vidējā termiņā sasniedzamie rezultāti

Mērķu un rīcības virzienu novērtēšanai sasniedzamie rezultāti ir daļa no attīstības programmas uzraudzības kārtības. Sasniedzamo rezultātu definēšana nodrošina iespēju izvērtēt teritorijas attīstības progresu un attīstības programmas īstenošanas gaitā sasniegto. Tie ir rādītāji, kas tiek noteikti rīcības virzieniem un uzdevumiem, un saskaņā ar kuriem tiek mērīta pašvaldības administrācijas darbības efektivitāte attīstības programmas īstenošanā. Attīstības programmā ir definēti 34 sasniedzamie iznākumu rādītāji.

Tabula 4.1. Kuldīgas novadā vidējā termiņā sasniedzamie rezultāti

Rādītājs	Bāzes gads	Pašreizējā vērtība	2028. gadā sasniedzamais rezultāts	Avots
SM1: Pilsoniski aktīvas un viedas kopienas				
RV1: Kvalitatīvas, iekļaujošas un mūsdienīgas izglītības iespējas visiem pieejamā, atbalstošā un ilgtspējīgā izglītības vidē				
Pirmsskolas vecuma bērnu līdz obligātajam vecumam (1 – 4 gadi) īpatsvars, kas apmeklē PII (tai skaitā privātās PII)	2020	73%		VIIS CSP
Iedzīvotāji, kas pabeiguši pamatskolu un turpina izglītību. <ul style="list-style-type: none"> ○ turpina mācības vidusskolā, ○ turpina mācības profesionālajā izglītībā, ○ mācības neturpina 	2020./2021. m.g.	47% 50% 3%	52% 45% 3%	VIIS
Bērnu un jauniešu ar speciālām vajadzībām, kas turpina izglītību pēc obligātās izglītības iegūšanas, īpatsvars	2020./2021. m.g.	71%		VIIS
Centralizēto eksāmenu dabaszinātnēs (fizikā, ķīmijā, bioloģijā) kārtotāju īpatsvars no visiem izglītojamiem, kas vispārējās vidējās izglītības posmā izvēlējušies apgūt šos mācību priekšmetus padziļināti.	2022./2023. m.g.	Sākotnējais mērījums tiks veikts 2022./2023. m.g. (indikativa rezultāta prognoze: 50%)	70%	IZM
Pieaugušo (no 25 gadu vecuma), kuri iesaistīti pieaugušo izglītībā un mūžizglītībā pēdējo 12 mēnešu laikā pirms aptaujas, īpatsvars.	2023	Sākotnējais mērījums tiks veikts 2023.g.	12%	Aptauja
RV2: Kvalitatīvi un visiem pieejami veselības un sociālie pakalpojumi un veselīgs dzīves veids				
Ārstu skaits uz 10 000 iedzīvotāju	2020	15,9	19,7	SPKC

Rādītājs	Bāzes gads	Pašreizējā vērtība	2028. gadā sasniedzamais rezultāts	Avots
Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu saņēmēju īpatsvars no visiem sociālo pakalpojumu saņēmējiem	2021	87%	89%	LM
Sociālos pabalstus saņēmušo personu īpatsvars kopējā pašvaldības iedzīvotāju skaitā	2021	8%	↓	LM
Audzēkņu skaits profesionālās ievirzes sporta programmās	2021./2022. m.g.	860	↑	IZM
Priekšlaicīgi mirušo (t.i., nerasniedzot 65.g.v.) īpatsvars no visiem mirušajiem	2021	25%	↓	CSP
RV4: Atpazīstams, efektīvi pārvaldīts, drošs novads ar aktīvām vietējām kopienām un iedzīvotāju līdzdalību lēmumu pieņemšanā				
E-pakalpojumu skaits	2020	<i>Tiks precizēts</i>	↑	Pašvaldības dati
Pašvaldības atbalstīto sabiedrisko iniciatīvu skaits	2020	<i>Tiks precizēts</i>	↑	Pašvaldības dati
Digitālu risinājumu izmantošana pakalpojumu un palīdzības nodrošināšanā	2020	<i>Tiks precizēts</i>	↑	Pašvaldības dati
Iedzīvotāju aktivitāte pašvaldību vēlēšanās	2020	31,4%	↑	Centrālās vēlēšanu komisijas dati
Iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības darbu	2020	<i>Tiks precizēts</i>	85%	Aptaujas rezultāti
SM2: Harmoniska pilsētas un lauku vide				
RV4: Kultūras mantojuma un procesu ilgtspējīga pārvaldība un kultūras piedāvājuma daudzveidība				
Iedzīvotāju apmierinātība ar kultūras piedāvājumu (kopumā apmierina (drīzāk apmierina, pilnībā apmierina))	2021	94%	→	Pašvaldības pasūtīts pētījums
Publisko bibliotēku klātienas apmeklējumu skaits	2021	75 398	↑	KM vai www.kulturas.dati.lv
Dalībnieku skaits amatiermākslas kolektīvos	2020	1537	→	KM vai www.kulturas.dati.lv

Rādītājs	Bāzes gads	Pašreizējā vērtība	2028. gadā sasniedzamais rezultāts	Avots
Kuldīgas novada muzeja apmeklējumu skaits	2020	11 501	↑	KM vai www.kulturas dati.lv
RV5: Dabas un ainavisko vērtību saglabāšana un izmantošana sabiedrības dzīves kvalitātes paaugstināšanai				
<i>Natura 2000</i> teritoriju skaits	2021	11	→	Dabas aizsardzības pārvalde
Aizsargājamo biotopu platība, ha	2021	23 204 ha	→	Pašvaldība
Investīcijas klimata pārmaiņu pielāgošanas pasākumos	2020	<i>Tiks precizēts</i>	↑	Pašvaldība
RV6: Mājokļu un inženierinfrastruktūras kvalitātes, energoefektivitātes un pieejamības veicināšana				
Pieslēgumu īpatsvars centralizētajiem ŪK tīkliem	2020	<i>Tiks precizēts</i>	↑	Pašvaldība
Renovētās daudzdzīvokļu mājas	2020	<i>Tiks precizēts</i>	↑	Pašvaldība
Atkritumu šķirošanas laukumi (skaits)	2021	<i>Tiks precizēts</i>	3	Pašvaldība
SM3: Ekonomiski aktīvs un sasniedzams novads				
RV7: Ilgtspējīgas sasniedzamības veicināšana				
Reģistrēto videi draudzīgo (elektrība un hibrīds) transportlīdzekļu skaits	2020	<i>Tiks precizēts</i>	↑	CSDD
Ceļu satiksmes negadījumu skaits	2021	163	↓	CSDD
Veloceļu kopgarums, km	2020	4,91	↑	Pašvaldības dati
Labā tehniskā stāvoklī esošo pašvaldības autoceļu un ielu īpatsvars	2020	<i>Tiks precizēts</i>	↑	Pašvaldības dati
RV8: Vietējās uzņēmējdarbības attīstība un investīciju piesaiste				
Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits (komercsabiedrības un IK)	2022	2895 komersanti	3200 komersanti vai ↑	Lursoft

KULDĪGAS NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA 2022.–2028. GADAM. STRATĒGISKĀ DAĻA

Rādītājs	Bāzes gads	Pašreizējā vērtība	2028. gadā sasniedzamais rezultāts	Avots
Pievienotā ekonomiskā vērtībā	2017	81,05 milj. EUR	100 milj. EUR vai ↑	CSP

5. Saskaņotība ar citiem teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem

Kuldīgas novada attīstības programma ir izstrādāta saskaņā ar nacionāla un reģionāla līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem – Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju, Nacionālo attīstības plānu 2021.–2027. gadam, Kurzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2030, Kurzemes plānošanas reģiona attīstības programmu 2021.–2027. gadam (1.redakcijas projekts). Izstrādes procesā tika ņemti vērā nozaru plānošanas dokumenti, tai skaitā vēl izstrādes stadijā esošie dokumenti (piemēram, Kuldīgas novada ilgtspējīgas enerģētikas un klimata rīcības plāns līdz 2030. gadam projekts), izvērtēti Kuldīgas novadā ietilpstošo bijušo novadu spēkā esošās ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un attīstības programmas.

Atbilstība nacionāla un reģionāla līmeņa plānošanas dokumentiem

Kuldīgas novada attīstības mērķi un rīcības virzieni ir definēti sasaistē ar Latvijas un Kurzemes reģiona uzstādījumiem, akcentējot šādas prioritātes – zināšanas, pievilcīga dzīves vide un zaļa, droša attīstība, ilgtspējīga mobilitāte, sociālā iekļaušana un kultūras potenciāls. Šīs prioritātes un rīcības Kuldīgas novada attīstības programmā tiek paredzēts risināt un īstenot līdz 2028. gadam.

Tabula 5. Kuldīgas novada stratēģiskās daļas atbilstība nacionāla un reģionāla līmeņa plānošanas dokumentiem

Kuldīgas novads 2028	Kurzeme 2027	NAP 2027
VP 1. Pilsoniski aktīva un iekļaujoša sabiedrība VP 2. Pieejami mājokļi un pakalpojumi	VTP Dinamiskas zināšanas	VTP Zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei
RV1: Kvalitatīvas, konkurētspējīgas, iekļaujošas un darba tirgum atbilstošas izglītības iespēju nodrošināšana	RV 1.1. Nepārtrauktā izglītība inovācijas kapacitātes veicināšanai	Rīcības virziens "Zinātne sabiedrības attīstībai, tautsaimniecības izaugsmei un drošībai"
	RV 1.3. Kvalitatīvas un uz cilvēku vērstas mūžizglītības pieejamība	Rīcības virziens "Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība"
RV4: Efektīva pārvaldība, droša vide un sociāli aktīvas sabiedrības līdzdalība	RV 1.2. Darbam un dzīvei sabiedrībā nepieciešamās digitālās prasmes	VTP Vienota, droša un atvērta sabiedrība
	RV 1.4. Cilvēkkapitāla attīstība un cilvēkresursu racionāla izmantošana	Rīcības virziens "Tiesiskums un pārvaldība"
		Rīcības virziens "Drošība"
	VTP Aktīva sabiedrība (horizontālā prioritāte)	
	RV 8.1. Vietas piederības sajūtas stiprināšana	
	RV 8.2. Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības veidošana	
VP 8. Atbalsts MVU VP 7. Savienotība un mobilitāte	VTP Izaugsmes ekonomika	VTP Uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība
RV8: Sasniedzamības veicināšana un sakaru infrastruktūras attīstība	RV 2.1. Konkurētspējīgas zilās ekonomikas attīstība	Rīcības virziens "Darbs un ienākumi"
	RV 2.2. Zināšanu radišana un uzņēmumu inovācijas kapacitātes veicināšana	Rīcības virziens "Kapitāls un uzņēmējdarbības vide"

KULDĪGAS NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA 2022.–2028. GADAM. STRATĒGISKĀ DAĻA

Kuldīgas novads 2028	Kurzeme 2027	NAP 2027
RV7: Mājokļu un inženierinfrastruktūras kvalitātes un pieejamības veicināšana	RV 2.3. Zaļais kurss – videi draudzīgas uzņēmējdarbības attīstība	
	RV 2.4. Atbalsta pakalpojumu attīstība Kurzemes uzņēmējiem	Rīcības virziens "Mājoklis"
RV9: Vietējās uzņēmējdarbības attīstība un investīciju piesaiste	RV 2.5. Uzņēmumu digitālā transformācija	
	RV 2.7. Sabiedrības uzņēmējspējas veicināšana	Rīcības virziens "Līdzsvarota reģionālā attīstība"
	RV 2.6. Uzņēmējdarbībai nepieciešamās infrastruktūras izveide un attīstība	Rīcības virziens "Produktivitāte, inovācija un eksports"
VP 7. Savienotība un mobilitāte	VTP Zaļā un droša attīstība	VTP Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība
RV6: Pilsētu un lauku vides saglabāšana	RV 3.1. Ilgtspējīgas un efektīvas enerģijas ražošanas un izmantošanas veidu attīstība	Rīcības virziens "Daba un vide – "Zaļais kurss""
	RV 3.2. Aprites ekonomikas ieviešana	
	RV 3.3. Zaļās un klimatneitrālas politikas ieviešana	
	RV 3.4. Dabas resursu ilgtspējīga apsaimniekošana	
	RV 3.5. Pielāgošanās klimata pārmaiņām un efektīva reaģētspēja krīzes gadījumos (t.sk. infrastruktūra)	
VP 7. Savienotība un mobilitāte	VTP Ilgtspējīga mobilitāte	
RV8: Sasniedzamības veicināšana un sakaru infrastruktūras attīstība	RV 4.1. Attīstības centru un novada nozīmes centru sasniedzamības nodrošināšana	Rīcības virziens "Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi"
	RV 4.2. Mobilitātes, mikromobilitātes un efektīvas transporta sistēmas attīstība	
	RV 4.3. Viedu mobilitātes risinājumu ieviešana reģionā	
VP 4. Gudra pārvaldība VP 2. Pieejami mājokļi un pakalpojumi	VTP Pievilcīga dzīves vide	VTP Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība
RV4: Pārvaldības un pakalpojumu sistēma	RV 5.1. Inovatīvu, pieejamu un efektīvu pakalpojumu nodrošināšana	Rīcības virziens "Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi"
	RV 5.2. Atbildīga un vieda infrastruktūras attīstība un apsaimniekošana	
	RV 5.3. Pārvalde kā palīgs un atbalsts iedzīvotājiem un uzņēmējiem	
	RV 5.4. Integrēta pārvaldība reģiona attīstībai	

KULDĪGAS NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA 2022.–2028. GADAM. STRATĒGISKĀ DAĻA

Kuldīgas novads 2028	Kurzeme 2027	NAP 2027
	RV 5.5. Kurzeme kā pievilcīga mājvieta	Rīcības virziens "Daba un vide – "Zaļais kurss""
	RV 5.6. Kurzemes tēla veidošana	
VP 5. Saglabāta unikālā kultūrtelpa un ainava VP 6. Nacionālā un starptautiskā atpazīstamība	VTP Kultūras potenciāls	VTP Kultūra un sports aktīvai un pilnvērtīgai dzīvei"
RV5: Kultūras mantojuma un procesu ilgtspējīga pārvaldība un daudzveidīgs kultūras piedāvājums	RV 7.1. Kultūras mantojuma saglabāšana	Rīcības virziens "Cilvēku līdzdalība kultūras un sporta aktivitātēs"
	RV 7.2. Kurzemes vēsturisko un mūsdienu tradīciju stiprināšana	Rīcības virziens "Kultūras un sporta devums ilgtspējīgai sabiedrībai"
	RV 7.3. Kultūras jaunievedumu un radošo nozaru attīstība	
	RV 7.4. Kultūrtelpu dažādības stiprināšana	
	RV 7.5. Kultūras komunikācija	
VP 3. Aktīvs, veselīgs dzīvesveids	VTP Sociālā iekļaušana	VTP Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki"
RV2: Kvalitatīvu un visiem pieejamu veselības un sociālo pakalpojumu attīstība	RV 6.1. Sabiedrības veselības aprūpes uzlabošana un veselīga un aktīva dzīves veida veicināšana	Rīcības virziens "Uz cilvēku centrēta veselības aprūpe"
	RV 6.2. Ilgtspējīgas un sabiedrībā balstītas sociālo pakalpojumu sistēmas ieviešana	Rīcības virziens "Psiholoģiskā un emocionālā labklājība Rīcības virziens "Sociālā iekļaušana"
	RV 6.3. Vienlīdzīgu iespēju nodrošināšana	
		RV 6.4. Sociālās uzņēmējdarbības veicināšana

Kā redzams tabulā, Kuldīgas novada attīstības programmā definētās vidēja termiņa prioritātes un rīcības virzieni ievieš vietējā līmenī to, kas paredzēts augstākos plānošanas dokumentos.

6. Attīstības plānošanas dokumenta īstenošanas uzraudzības kārtība

Uzraudzība ir regulāra, sistemātiska resursu, rīcību un rezultātu pārbaude, tā tiek izstrādāta ar mērķi radīt ietvaru, kas nodrošina iespēju izvērtēt teritorijas attīstības progresu un attīstības programmas īstenošanas gaitā sasniegto. Kuldīgas novada attīstības programmas 2022.–2028. gadam un Kuldīgas novada ilgtspējīgās attīstības stratēģijas 2022.–2046. gadam īstenošanas uzraudzības process ir noteikts attīstības programmā.

Kuldīgas novada attīstības programmā paredzētās rīcības un uzdevumi sekmē vidēja termiņa prioritāšu sasniegšanu un tuvina novadu stratēģisko mērķu īstenošanai – veidot pilsoniski aktīvu un viedu kopienu, saglabāt vērtības harmoniskā un zaļā lauku un pilsētas vidē, veidot ekonomiski aktīvu un sasniedzamu novadu.

Uzraudzības sistēmas mērķi un uzdevumi

Attīstības programmas uzraudzības sistēmas mērķis ir veikt ikgadēju Kuldīgas novada attīstības progresa izvērtējumu un noteikt, kas ir sasniegts programmas īstenošanas gaitā. Uzraudzības sistēmas uzdevumi ir:

- Nodrošināt sabiedrību, pašvaldības lēmējinstiucijas, nevalstisko sektoru, uzņēmējus un citas ieinteresētās puses ar informāciju par attīstības sasniegumiem.
- Identificēt jaunas problēmas un iespējas, kas saistītas ar novada attīstību un kurām nepieciešams veltīt tālāku izpēti un attiecīgu lēmumu pieņemšanu to risināšanai.
- Pamatot attīstības programmas aktualizācijas nepieciešamību.
- Sekmēt pašvaldības struktūrvienību, valsts instiuciju, uzņēmēju un sabiedrības koordinētu darbību attīstības jautājumos.

Atbildīgie par uzraudzības sistēmu

Par uzraudzības sistēmu atbildīgā instiucija ir Kuldīgas novada pašvaldības iestāde – Kuldīgas attīstības aģentūra. Tās galvenais uzdevums ir vadīt un koordinēt uzraudzības procesu, identificējot, vai attīstības programmā definēto rādītāju sasniegšana norit kā plānots.

Kuldīgas novada attīstības programmas uzraudzības procesā iesaistās visas rīcības plānā norādītās par rīcību/projektu izpildi, īstenošanu atbildīgās Kuldīgas novada pašvaldības struktūrvienības un iestādes. Uzraudzības procesā iegūtā informācija ir pamats attīstības programmas novērtējuma veikšanai.

Lai nodrošinātu nepārtrauktu attīstības plānošanas dokumentu īstenošanas uzraudzību, Kuldīgas attīstības aģentūra izveido mērķu un rīcību uzraudzības rādītāju datu bāzi.

Uzraudzības sistēmas pamatā ir prioritāšu izpildes analīze, kas balstās uz šādiem elementiem: uzraudzības rādītāju progresa novērtējums (tabula Nr.4), rīcības un investīciju plāna izpilde un finansiālā ieguldījuma analīze (īstenotie projekti, apgūtais finansējums), struktūrvienību, plānotāju un ekspertu vērtējums par programmas izpildi.

Informācijas apkopošana par uzdevumu, rīcības un investīciju plāna izpildi

Kuldīgas novada attīstības programmai ir izstrādāts apvienotais rīcības un investīciju plāns. Dokumentā ir atspoguļotas plānotās investīcijas un rīcības attīstības programmas stratēģiskajā daļā noteikto uzdevumu ieviešanai.

Katra uzdevuma ieviešanas ietvaros ir nepieciešams izvērtēt:

- vai ir veiktas darbības uzdevuma ietvaros;
- izpildes raksturojums, tai skaitā rezultatīvie rādītāji vai pamatojums, kāpēc uzdevums nav veikts;
- uzdevuma izpildei atvēlētie līdzekļi;
- vai situācija nodrošina rīcības virziena sasniegšanu;
- priekšlikumi programmas aktualizācijai.

Kuldīgas novada pašvaldības budžeta plānošanas procesa ietvaros, balstoties uz plānā iekļautajām rīcībām un projektiem, tiek aktualizēts ikgadējais rīcības un investīciju plāns.

Attīstības programmas īstenošanas uzraudzības ziņojuma saturs un iekļaujamā informācija

Lai nodrošinātu sabiedrības iesaisti attīstības programmā noteikto rādītāju izpildē, Kuldīgas novada pašvaldība katru gadu izstrādā ikgadējo uzraudzības ziņojumu.

Ikgadējo uzraudzības ziņojumu izstrādā vienlaikus ar Kuldīgas novada pašvaldības gada publisko pārskatu.

Tabula 6. Uzraudzības ziņojumā iekļaujamā informācija

Pārskata nodaļa	Informācija
Ievads	Jāiekļauj neliela informācija par attīstības programmas nozīmi un saisti ar citiem plānošanas dokumentiem, informācija par attīstības programmas ieviešanas uzraudzību, kontakttinformācija komentāru un ieteikumu sniegšanai.
1. Kuldīgas novada attīstības vispārējs raksturojums	Jāsniedz vispārīgs Kuldīgas novada attīstības raksturojums, iekļaujot attīstības pamatrādītāju (saskaņā ar tabulu 4.) izvērtējumu saskaņā ar attīstības programmā iekļautajiem Kuldīgas novadā vidējā termiņā sasniedzamajiem rezultātiem.
2. Kuldīgas novada attīstības programmas 2022.–2028. gadam īstenošanas progress: 2.1. Rīcības plāna 2022.–2028. gadam īstenošanas progress 2.2. Vidēja termiņa prioritāšu sasniegšanas rādītāju izvērtējums (skat. tabula Nr. 4)	2.1. nodaļā ir jāietver informācija par katra vidēja termiņa mērķa ietvaros veiktajiem pasākumiem un aktivitātēm, jāanalizē to izpilde vai novirze no plānotā. 2.2. nodaļā ir jāietver vidēja termiņa mērķu un rīcības virzienu sasniegšanas rādītāju izvērtējums.
3. Secinājumi	Jāietver apkopotās informācijas analīzes rezultāti par konstatētām atšķirībām no pašvaldības plānotās attīstības tendencēm. Secinājumiem jāietver arī ārējo vides faktoru analīze, kas iespējams būtiski ietekmējuši Attīstības programmas īstenošanu. Jāietver secinājumus un ieteikumus darbības uzlabošanai ar mērķi pilnībā sasniegt izvirzītos rādītājus.
4. Rekomendācijas	Jāietver informācija par ieteicamajiem uzlabojumiem, grozījumiem un precizējumiem, kas veicami attīstības programmas vai uzraudzības procesā, pamatojoties uz iepriekšējās nodaļās veikto analīzi un izdarītajiem secinājumiem.
5. Izmantotās informācijas avoti	Jāietver visi informācijas avoti, kas izmantoti, sagatavojot attīstības programmas īstenošanas uzraudzības pārskatu.
Pielikumi	Jāiekļauj informācija, kas pēc apjoma vai pārskatāmības nevar tikt iekļauta pamatdokumentā, vai arī tā nav būtiska pamatdokumenta sastāvdaļa, bet kalpo kā informatīvs materiāls.

Kuldīgas novada Attīstības programmas 2022.–2028. gadam trīs gadu uzraudzības ziņojums struktūras ziņā neatšķiras no ikgadējā uzraudzības pārskata, bet saturiski tajā jāiekļauj informācija, analīze un secinājumi par trim gadiem.